

BOGOLJUB

CERKVEN LIST ZA SLOVENCE

Izhaja začetkom
vsakega mesca

Izdaja Kat. bukvarna
Tiska Katol. tiskarna

Stane: za celo leto
K 2'—; za Nemčijo
K 2'50; za Ameriko
in vse ostale zunanje
kraje K 3'—

Spisi in dopisi se
pošiljajo uredni-
štvu, naročnina in
darovi pa upravni-
štvu „Bogoljuba“
v Ljubljani

Spisi se morajo po-
slati do 10., dopisi do
15. prejšnjega mesca

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

LJUDSKA POSOJILNICA

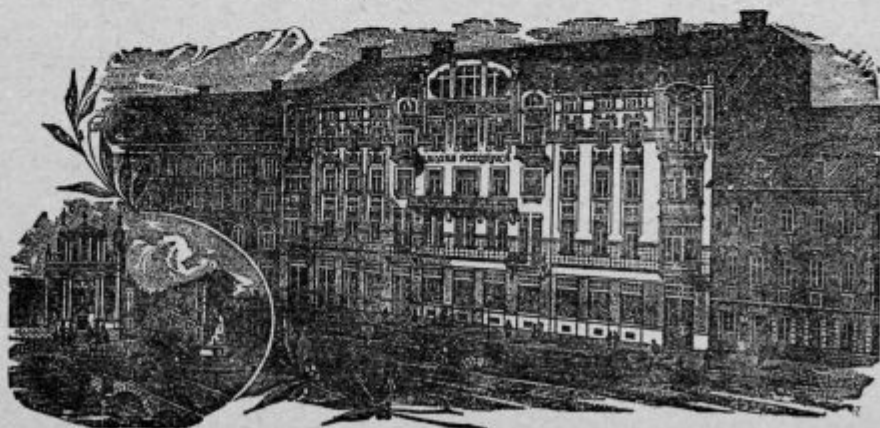
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadržniki temveč tudi cela dežela Kranjska, in jih obrestuje po

4 ³/₄ %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vložnih 100 kron čistih obresti 4-75 K na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1914 čez 22 milijonov K. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice brezplačno na razpolago.

Načelstvo.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9
priporočata svojo največjo zalogo
zgotovljenih oblek za gospe,
dečke in otroke in novosti v
konfekciji za
:: dame. :: 545 ::

Bogata zaloga

546

šivalnih strojev,
koles, pisalnih strojev

pri

Ivan Jax & sin

Ljubljana,
Dunajska cesta 17.

Naše gospodinje! Zahtevajte vedno pri vseh trgovcih
Kolinsko kavino primes
v korist obmejnih Slovencev.

SANATORIUM · EMONA
 ZA · NOTRANJE · IN · KIRURGIČNE · BOLEZNI.
 · PORODNIŠNICA.
 L · JUBLJANA · KOMENSKEGA · ULICA · 4
 SEF · ZDRAVNIK · PRIMARJ · DR · FR · DERGANČ

Dobri fotografični aparati!

neodosežno ceno! Kompletno z zraven
 spadajočim od K 1.60 do K 600.—. Odliko-
 vano z avstrijskimi državnimi in zlatimi
 kolajnami. Aparati za hitro fotografi-
 ranje, fotografični automati. Prilož-
 nostni nakupi! Glavni cenik obsegajoč
 200 strani zastoj. 1192

ELFR. BIRNBAUM
 fotoindustrija, Hirschberg 643, Češko.

Razširjajte „Bogoljuba“ !!

Višjega štab. zdravnika in fiz'ka dr. Schmida zname-
 nito

OLJE ZA SLUH

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhotu, tečenje iz
 ušes, šumenje po ušesih in naglušnost, tudi ako je že za-
 starano. Steklenica stane 4 K z navodilom o uporabi.
 Dobiva se samo v lekarni na Novem trgu v Celovcu.

2 × 2 = 5

to ni bilo in ne bode. Resnica pa
 je, ako bobovi kavi mojo **izvrstno**
žitno kavo primesite, dobite krasen,
 izvanredno fini zajutrek in ravno
 za polovico ceneji, kajti moja naj-
 finejša žitna kava stane 5 kg samo
 K 3.50 v lepi vrečici vsake poštnine
 prosto in vrhu tega dobite v dar še
 dve lepi, prav koristni darili. Ako
 niste z mojo žitno kavo zadovoljni,
 povrnem denar. Naročite si takoj, a
 le pri 1012

K. Tišler

Schönfeld pri Bečovu (Češko).

Tovarne za asbestškriklj „Zenit“

družba z omejeno zavezo Mor. Žumberk

dobavljajo najboljši in najcenejši

krovski material.

Trganje!

Revmatizem!

trganje po udih, podagra, ischias, trganje v ledjih, revma-
 tizem v členkih, odstranijo uspešno **Remmelove rast-**
linske kapljice. Jemljejo se notranje, so najčistejši rast-
 linski izdelek, nikakih škodljivih stranskih učinkov, nikako
 vdrgnenje. Vdrgavanja so kot znano brezuspešna. Nad
 700 sijajnih priznanj. 1 steklenica 6 kron. **Regina labo-**
ratorij KARL REMMEL, Landshut 699, Bavarsko.

Ustanovljeno 1887.

Bogata zaloga ženskih ročnih del in zraven
 spadajočih predmetov v

trgovini z drobnim in modnim blagom

F. Meršol, Ljubljana Mestni trg 18.

Velika izber vezenin, čipk, nakita, otroške
 obleke, ovratnikov, zavratnic, volne, bom-
 baža in vseh potrebščin za šivilje.

Zaloga umetnih cvetic. Predtiskanje in
 vezenje monogramov ter vsakovrstnih
 drugih rizb. 907 (12)

Zmerne cene. ————— Trepežno blago.

Koledar za avgust.

Namen molitve za avgust določen od sv. Očeta:

Indija in Kina.

	Dnevi	Godovi	Posebni nameni molitve so: prvo vsi važni dogodki, vse potrebe in stiske ki bi se pripetile.	Češčenje presv. Rešnj. Telesa	
				Ijublj. škol.	lavant. škol.
1	Sobota	Vezi Petra ap.	Naši jetniki. — Lepo vreme	Tunice	Mozirje
2	Nedelja	Alfonz Lig. Porc.	Pogosto vredno prejem. sv. Sakr.	Ribnica	} Buče Nova Štifta Sv. Martin Sv. Mihael Nazarje
3	Poned.	Najdb. sv. Štef.	Pravo češčenje svetnikov	Ljublj. Marijan.	
4	Torek	Dominik	Duhovne vaje	Št. Ožbald	
5	Sreda	Marija D. snežna	Vsi dobrotniki sv. cerkve	Gora p. Sodražici	
6	Četrtek	Izpr. Gospodovo	Povzdig naših misli k neb. željam	Preodosije	
7	Petek	Kajetan	Duha upornosti, reši nas o Gospod	Sv. Jakob ob Savi	
8	Sobota	Cirjak in tov. m.	Naši diplomati in politikarji	Polica	
9	Nedelja	Roman, Afra	Zmaga v skušnjavah	Göthenitz	
10	Poned.	Lavrencij	Služabniki svete katoliške cerkve	Roka	
11	Torek	Kristofor	Katoličani na Balkanu	Janče	
12	Sreda	Klara	Volitev pravega poklica za mladino	Gojzd	
13	Četrtek	Hipolit in Kasij.	Šibe potresa, reši nas o Gospod!	Dobava	
14	Petek	Evzebij	Stariši, ki zanemar. odrejo otrok	Lj. Lichtenturn	
15	Sobota	Vneb. B. D. M.	Božja pota in Marijine družbe	Polju	
16	Nedelja	Joahim, Rok	Kuge in nalez. bol. reši nas o Gospod!	Dolenja vas	} Sv. Urban Hajdinja Vurberg Sv. Andraž Sv. Lovrenc Sv. Marko
17	Poned.	Liberat	Sloga in mir v katol. organizacijah	Ribno	
18	Torek	Helena	Avstrijska cesarska hiša	Sv. Lorenc ob F.	
19	Sreda	Ludovik škof	Bravci in sotrudniki Bogoljuba	Cerklje pri Kr.	
20	Četrtek	Bernard	Cistercijenci (Zatična)	Žalina	
21	Petek	Ivana Franciska	Vdove in sirote — ženski samostani	Mekinje	
22	Sobota	Timotej	Domači misijoni	Trebnje	
23	Nedelja	Filip Ben.	Pravo cerkveno življ. duhovnikov	Koprivnik	
24	Poned.	Jernej	Ljubljanska škofijska sinoda	Št. Jernej	
25	Torek	Ludovik kralj	Katoličani na Francoskem	Goričica	
26	Sreda	Cefirin	Umob. in vsi, kateri imajo duš. britk.	Zgornji Tuhinj	
27	Četrtek	Jožef Kalas.	Ljud. šole in njih učit. in učiteljice	Dole	
28	Petek	Avguštin	Naši škofje in Avgustinej na Dunaju	Štanga	
29	Sobota	Obgl. Janeza Krs.	Stanovitnost v veri	Stopiče	
30	Nedelja	Roza Limanska	Slovinci in Slovenke v Ameriki	Brdo	} Sv. Peter Kostrivnica
31	Poned.	Rajmund	Kršč. matere, Vsi v avgustu umrli.	Višnja gora	

Odpustki.

1. Sobota, prva v mesecu. Popolni odpustek vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast brezmadežne Matere božje, da nekoliko zadoste za razžaljenja, storjena Materi božji, in molijo po namenu svetega očeta. — Od danes, dne 1. avgusta od 12. ure opoldne pa do polnoči dne 2. avgusta dobe v vseh farnih kakor tudi podružnih cerkvah vsi verniki popolni odpustek tolikrat, kolikorkrat obiščejo cerkev in tam molijo v namen svetega očeta. Odpustki se morejo darovati tudi dušam v vicah. Spoved se lahko opravi že tri dni prej, 29. julija; sveto obhajilo pa se mora prejeti ali 1. avgusta ali pa 2. avgusta. Onim, ki hodijo k spovedi vsak teden ali na 14 dni, za porcijunkulo ni treba posebej hoditi k spovedi.

2. Nedelja, prva v mesecu. Porcijunkula. Udom rožnivenške bratovščine trije popolni odpustki: 1. če v bratovski kapeli molijo

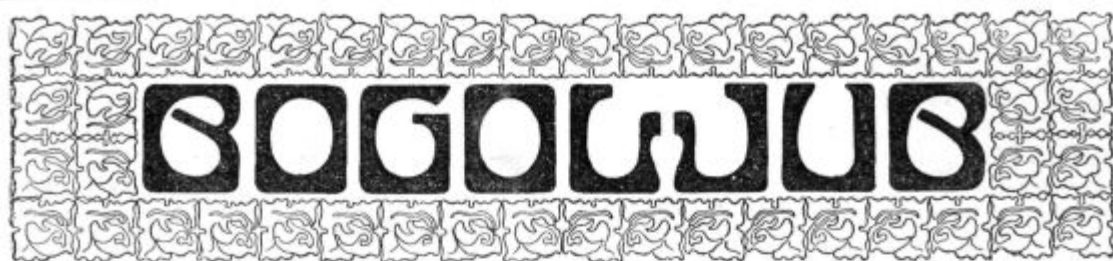
v namen svetega očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim svetim Rešnjim Telesom. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; b) onim, ki nosijo višnjevji škapulir.

6. Četrtek, prvi v mesecu. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi.

7. Petek, prvi v mesecu. Sv. Kajetan. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, nekoliko premišljujejo dobrotljivost presv. Srca Jezusovega in molijo v namen svetega očeta; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega, če ga že niso dobili v nedeljo; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor včeraj; d) onim, ki nosijo višnjevji škapulir.

12. Sreda. Sv. Klara. Tretjerednikom popolni odpustek in vesoljna odveza.

V spomin

nepozabnima mučencema za katoliško Avstrijo:

preblagemu prestolonasledniku Francu Ferdinandu in njegovi pobožni soprogi
Zofiji vojvodinji Hohenberg.

Pokopana sta!... Prestolonaslednik Franc, naša nada, naš ponos, ki smo ga ljubili, se ga veselili, ga pričakovali ravno letošnje poletje na slovenskih tleh; saj je obljubil, da obišče kmalu Gorenjsko in Belokrajno; obiskal bi bil gotovo tudi Postojno. Pokopan! Pokopana njegova zvesta žena, ki jo je sam Bog odločil kot vidnega angela tolažbe za velikega Habsburžana Franca Ferdinanda. Oba umrla, pokopana.....

Zakaj sta umrla? Bila sta preverna, prekatoliška. Pekel je škripal z zobmi ob pogledu na cesarskega častilca božjega Srca. Peklenska kača si je iskala pomočnikov, da prestriže nit življenja najblažjima bitjema v katoliški Avstriji. Našla jih je, našla med srbsko mladino...

Tisoč src je hrepeneče in z navdušenjem sprejelo in pozdravljalo na bosenskih tleh svojega bodočega kralja. Prestolonaslednik je dal duška svojemu srcu z besedami: »To ljubo, dobro, ljubeznivo ljudstvo! Rad sem imel do zdaj Bosno; odzdej naprej bom pa navdušen za njo.«

A tu se priplazi plačani Judež, z eno roko dvigne klobuk ter zakliče: Hozana — živijo! — z drugo pa vrže smrtonosno kroglo pod voz.

Smrt, stoj! Angeli božji čujejo nad ljubljencema božjima. »Atek, dokler se srečno ne vrneš z ljubo mamico, bom šla vsak dan k sv. obhajilu! — tako je obljubila princezinja Zofka, prvorojenka, svojim starišem pred odhodom. Tudi danes je bila pri sv. obhajilu. Ljubo dete, tvoje molitve niso sicer preprečile smrti, — a dobri stariši so umrli rahlo lahke, lepe smrti. Ni jih raztrgal peklenski stroj na drobne kosce, kar bi se bilo prav lahko zgodilo, le kroglja je odprla glavno žilo, da je tekla nedolžna kri in močila jugoslovanska tla ter jih tako posvetila za vse čase. Bog je v svoji za nas neumevni volji dopustil to gorje; v večnosti, sodnji dan bo nam jasno, zakaj je moralo biti tako in ne drugače.

Kaj je molil in prosil tako iskreno Franc Ferdinand na praznik bož. Srca Jezusovega, ko je prejel zadnjikrat sv. obhajilo, kaj je molil in prosil pred odhodom z Dunaja kleče pred tabernakelnom?

Slutil je menda, kaj ga čaka. Saj je sam rekel nekoč: »Kroglja, meni namenjena, je že vlita«. Med potjo se je vnelo železniško kolo. Ko je o tem slišal, se je resnobno pošalil rekoč: »Tod že gori, doli pa nam bodo metali

bombe.« — V večnosti bomo izvedeli, kako se je glasila Franc Ferdinandova molitev. A ugibati nam je dovoljeno, in najbrž se ne motimo, ako strnemo iskreno molitev blažega katoliškega moža v eno besedo: »Moje srce je pripravljeno, o Bog, moje srce je pripravljeno, da izpolni tvojo sveto voljo. Kar hočeš, kjer in kadar hočeš, vse ti darujem, le Ti vladaj v katoliški, srečni Avstriji, Ti božje Srce, Srce našega Boga. Ti bodi naš kralj, a jaz orodje v tvojih rokah.«

In nebesa so rekla: »Amen«.

In padli sta nedolžni žrtvi, izkrvaveli na potu, ki je bila namenjena ljubezni do bližnjega; obiskati je hotel blagi prestolonaslednik svojega zvestega ranjenega vojaka Mericija, pa je njega zadela smrt...

Stotero časopisov je pretekli mesec pelo slavo blažima pokojnikoma. Kaj naj reče še »Bogoljub«, kar niso povedali že drugi?

Hvalili so Franc Ferdinandov jekleni značaj, občudovali njegov pogum, njegovo učenost in bistroumnost; slavé ga kot vzor očeta, vzor moža in vzor katoličana.

Nas zanima gotovo najbolj poslednje.

Še dan pred smrtjo je njegova soproga sama povedala nadškofu dr. Stadlerju, da je Franc Ferdinand vsak dan pri sveti maši, vsak prvi petek pri svetem obhajilu, da ga je zgolj dobrotá; povedala je, kako moli kleče vsako jutro in vsak večer: 1. popolni kes, 2. da odpusča vsem svojim sovražnikom, 3. da sprejme smrt iz božje roke kadar, kakor in kjer mu jo Bog pošlje. Znano nam je tudi, da je bil ta zvesti sin sv. cerkve tudi v Rimu pri sv. očetu in mu dal svojo sliko v spomin. In še to: Mnogokrat, skoraj vsako leto je delal duhovne vaje. Ker je okušal sam na sebi blaženstvo teh vaj, je skrbel za to, da so se zadnja leta zlasti na Dunaju v postnem času vršile posebne eksercicije za oficirje; bilo mu je v posebno radost, ako so se oficirji v velikem številu odzvali tej priložnosti. Še kaj? Postavil si je pri gradu Konopišt na Češkem kapelico Srca Jezusovega; tod se je posebno slovesno s procesijo obhajal praznik božjega Srca. Ko so po smrti zdravniki umivali umrlega, so našli krog vratu zlato verižico s svetinjico škapulirsko in svetinjico sv. Antona. — Pa še to naj povem: Franc Ferdinand je bil tudi z nami na lanskem slovenskem katol. shodu, sicer ne telesno, pač pa v duhu in z vsem srcem.

»Kako, kako je mogel Gospod pripustiti tako nesrečo?!« vzkliknil je marsikdo. »Moje misli niso vaše misli, in moja pota niso vaša pota,« govori Gospod. — Mi katoliški Jugo-

slovani smo s solzami zdihovali kakor nekdanja učenca, idoča v Emavs: Mislili smo, da bo on tisti, ki bo odrešil Izrael, in zdaj je umrl tako žalostno in noče več vstati od smrti. Kakor onadva učenca, tako mnogi izmed nas ne umevajo skrivnosti križa. Gospod pa nam odgovarja: »Ali ni moral moj zvesti sin trpeti in umreti ter tako iti v svojo slavo?« Svobodomiselci, mednarodno framasonstvo se je poslužilo nezrele mladine, da uniči življenje, ki je bilo dragoceno v očeh Gospodovih.

Bog je vzel k sebi plemenitega Franca Ferdinanda in razodel njegovo slavo pred narodi vsega sveta. Toliko odkritih solz je teklo malokdaj za pogrebom kakega vladarja, tolike množice še niso spremljale rajnika k poslednjemu počitku, niti se ni za nobenim kraljem bralo toliko sv. maš in darovalo toliko sv. obhajil, kakor za našim nepozabnim prestolonaslednikom. Od Sarajeva do meje slovenske so tekle solze, gorele sveče, spremljali katoliški Jugoslovani s svojo duhovščino trupli blažopokojnikov.

Velike časti in vnanjega bleska se je Franc Ferdinand ogibal. Odrekel se je mnogim ugodnostim iz čiste ljubezni do pobožne neveste, ki si je zlasti v njegovi bolezni stekla največje zasluge za njegovo ozdravljenje. Ko je ozdravel, si je zaželel tega angela ljubezni in požrtvovalnosti za svojo ženo. Hotel je biti združen z njo do večnosti; in Bog mu je izpolnil to željo. V samotnem, skoraj neznanem kraju si je dal prestolonaslednik vsekati grob v živo skalo. Tam hoče čakati vstajenja, združen tudi v smrti z njo, ki mu je bila dražja od cesarske krone.

Kaj je vezalo s tako silo Franc Ferdinandovo srce na vojvodinjo Hohenberško? Ne le vnanja lepota, ampak še vse bolj plemenitost in krotkost blage hčere Marijine. Marsikdo še ne ve, da je bila Zofija vojvodinja Hohenberg članica Marijine družbe in je to tudi očito pokazala, ko je bil v Lincu veliki shod Marijinih družb: poslala je k temu slavlju Marijinemu svoj brzojavni pozdrav. Vojvodinja Zofija je bila tudi posebna častilka božjega Srca. Neki duhovnik iz družbe Jezusove je povedal to-le: Vojvodinja Zofija je bila naročena na 100 izvodov nemškega »Glasnika božjega Srca Jezusovega« (»Sendbote«). Pet izvodov je razdelila vsak mesec med posle svoje hiše, vse druge je dala razdeliti med ljudi v bližnji okolici. Največja dobrotnica, da, prava mati je bila blaga Zofija bosenski katoliški mladini. O tem več v zadnjem članku pričujočega zvezka. »Bila nam je kakor solnce, ko je obiskala naše zavode, povsod deleč podobice

in slaščice med otroke,« poroča oče Puntigam. Največji dokaz svoje naklonjenosti je dala dne 8. decembra 1913. leta, ko je kumovala zastavi dijaških Marijinih kongregacij v Sarajevu. Pozimi ni mogla priti sama v Sarajevo; zastopala jo je soproga deželnega predsednika baronica Apell. A prišla je zdaj ter s svojo krvjo plačala svojo ljubezen do Marijinih družb...

Kaj hočemo reči spričo take smrti? S potrjim in ponižnim srcem poklekne ter vzdihnemo: Daj, o Gospod, blagopokojnikoma nebeško plačilo za vse, kar sta nam delila dobrot; povrni Francu Ferdinandu vso ljubezen in naklonjenost, s katero je nas katoliške Jugoslovane objemal. Usliši prošnje, ki jih njegova duša izreka gotovo tudi za nas pred tvojim obličjem. Usliši tudi njegove molitve za sovražnike, da spoznajo svojo zмотo in se odvrnejo od potov hudobije.

Mnogo smo izgubili katoličani, največ pa mi Jugoslovani. Zato kličemo s kraljevim pesnikom:

»Pomačaj nam, Bog, naš zveličar! Zavoljo slave svojega imena nas reši, o Gospod! Da ne poreko med narodi: »Kje je njih Bog?«

In da se izve med narodi pred našimi očmi maščevanje za prelito kri tvojih služabnikov.

Po velikosti svoje roke vzemi v last otroke umorjenih.

In povrni našim sosedom sedmero njim v naročje njih zasramovanje, s katerim so tebe zasramovali, o Gospod!

Mi pa, tvoje ljudstvo, te bomo slavili, od rodu do rodu bomo oznanjevali tvojo hvalo. (Psalm 79.)

M.

Zaupanje vojvodinje Hohenberg do Matere božje.

Pred nekaj leti je potoval prestolonaslednik Fran Ferdinand na Špansko. Bila je tam poroka mladega sorodnika kralja Alfonza. Španija je že na glasu kot dežela svobodomiselncev in anarhistov, ki imajo pripravljene bombe za vse vladarje krščanskih dežel. Vse je vedelo, da se poda Fran Ferdinand v veliko nevarnost. Vedela je o tem tudi njegova zvesta soproga. Hoče iti z njim, a ker ni rojena iz kraljeve hiše, ne sme na španski dvor. Zato hoče vsaj spremljati svojega soproga. Do Lurda gre z njim. Tam ostane pobožen Marijin otrok ter prekleči in premoli ure in ure pred lurško votlino, dokler se soproga srečno ne vrne. Bila je uslišana. Res je padla bomba ter se razpočila

prav blizu Frana Ferdinanda. Ubila je celo konja ter ga raztrgala, a Fran Ferdinand je bil otet. Nepopisno je bilo veselje obeh, ko sta se pri lurški Gospe srečno zopet našla ter se zahvaljevala za njeno mogočno varstvo.

* * *

Pokojni prestolonaslednik in njegova soproga na Proseku.

Gospod župnik s Proseka pri Trstu piše »Bogoljubu«:

Ko se je mudil pokojnik lani v Miramaru, je obiskal dvakrat s svojo družino naš Prosek, in sicer prvič na Veliki petek popoldne. Ogladali so si božji grob. Nadvojvoda je pokleknil v klop, mati in trije otroci pa so pokleknili na tla pred božjim grobom, pobožno molili in poljubili križ. Zgled vojvodinje Hohenberg je globoko vplival na navzoče.

Drugič je bil nadvojvoda na Proseku v aprilu lanskega leta ter naznanil, da pride na Prosek njegova soproga »malo pomolit«. Prezbiterij se je primerno okrasil, in čez eno uro je res prišla vojvodinja s svojo hčerko Zofijo. Pred Najsvetejšim sta klečali celo četrť ure ter molili. Pokojnica je molila rožni venec. Deklici Mariji Bukovec, ki ji je podarila šopek cvetlic, je poslala dva cekina. — Starejši sin princ Maks je strešel v Miramaru vsak dan pri svetih maši.

Ob neki drugi priliki je rekel prestolonaslednik, kažoč z Miramara gori na Kras: »Tu gori prebivajo moji ljubi Slovenci.« — Takega prijatelja smo žgubili! . . .

* * *

Na gradu Miramare (ki spada v župnijo Kontovelj nad Trstom), kjer je letos prestolonaslednik s svojo družino bival na velikomocnem oddihu, so prav ganljivo praznovali zlasti veliki teden. Domačini okrog Miramara hodijo k službi božji večinoma v Trst. Letos pa so imeli priliko, da so opravili lahko svojo velikonočno dolžnost v grajski kapeli miramarski: vsi so bili povabljeni, da smejo hoditi v grajsko kapelo. Tudi pomorščaki, ki so imeli službo na bojnih ladjah, zasidrani v bližini gradu, so mogli opraviti velikonočno dolžnost. Marsikatero ribico so na ta način vjeli; prišli so taki, ki že deset let niso opravili velikonočne spovedi. Veliki četrtek je skupno s prestolonaslednikovo družino pristopilo k sv. obhajilu: okrog 100 oseb. Bil je ganljiv prizor.

Po sv. opravilu so bili pomorščaki povabljeni v grad na zajtrk: otroci prestolonaslednikovi so jim postregli s kavo in peccivom.

* * *

Zanimivo je, kako so cenili † Franca Ferdinanda tudi v inozemstvu. Neki dopisnik iz Švice pravi med drugim: »O, kako nam trga boleost srce! Avstrijski prestolonaslednik in njegova soproga — oba nositelja velike katoliške prihodnosti, ki sta s svojo odločnostjo očarala celo nasprotnike, ki sta se vsled svoje preprostosti, ljubeznivosti in družabnosti ob svoječasnem bivanju v lepem Engadinu priljubila nam Švicarjem, — sta postala krvavi žrtvi svoje vere in politike. Jokamo nad bridko izgubo, tako nas je ganil ta strašni dogodek. Ali so pa s tem uničeni vsi upi, ki smo jih gojili katoličani inozemstva v okrepitev in prerofenje Avstrije? O ne! Strašni zločin bo s krvavimi črkami zapisan v zgodovini Avstrije: Sanguis martyrum — semen christianorum. Kri mučencev bo seme kristjanov.

* * *

Prestolonaslednik Franc Ferdinand in Slovaki.

Slovaki so severnoslovanski narod, ki žive v ogrski kraljevini. Stiskani in tlačeni so od madžarske krutosti bolj nego mi Slovenci na Koroškem. Ubogo zatirano ljudstvo se izseljuje v velikih množicah v Ameriko. Vsak izmed nas, ki je videl piskroveza, je videl Slovaka. Slovaki se z nekim ponosom imenujejo piskrovezi, naj tudi dospejo do doktorske časti.

Ni še teča dve leti, kar so trije odlični Slovaki prosili avdicence pri pokojnem Francu Ferdinandu. Sprejel jih je. Molče je poslušal poročila navzočih zastopnikov nesrečnih zatirancev; ko so končali, spregovori Franc Ferdinand zlate besede: »Vztrajaj ubogi narod v svoji zvestobi do naše hiše; ko pride moja ura — moj podpis, in ti si srečen. To sporočite dobrim Slovacom.« — S solznimi očmi se je poslavljala trojica, dva poslanca in en duhovnik, od pravicoljubnega, modrega Franca Ferdinanda. Hrepeneče je čakal ves slovaški rod napovedanega dne. S smrtjo v Sarajevu so šle tudi zlate nade Slovakov v grob. Zato plaka in zažuje tudi to ljudstvo kakor mi Slovenci za izgubljeno srečo.

Ob stoletnici slike Marije Pomagaj na Brezjah.

Priobčil P. I. K.

O priliki stoletnice praznika Marije, pomočnice kristjanov (24. majnika), je »Bogoljub« v 5. števil. l. l. povedal povod in vzrok ustanovitve tega praznika.

Hudim tedanjim časom je Bog naredil konec, ošabnega Napoleona I. ponižal, s tem rešil papeža in vso Cerkev, pa tudi vse narode v Evropi iz stisk in nadlog, ki jih je bila kriva nenasitna častihlepnost francoskega cesarja. Njegova železna roka je dotedaj tiščala k tlom države in dežele in izžemala iz njih mlado kri za vojaštvo in denar za vojsko. Hunskega kralja Atila so ljudje imenovali šibo božjo: v Napoleonu in njegovem vladarstvu se je šiba božja ponovila.

Tudi naši kraji so jo čutili: veliko so morali pretrpeti od francoskih vojakov in uradnikov. Zlasti brezobzirni so bili Francozi, kadar se je šlo za iztirjevanje davkov. Še dandanes imamo sledove njihove krutosti pri tem: kmet, po Dolenjskem posebno, z najneprijetnejšimi čustvi govori o »fronkih«, in beseda »fronkar« je bila do novejših časov psovka na davčnega uradnika. Denarja pa so Francozi veliko rabili za neprestane svoje

vojske; zato so do krvi izžemali podložnike po zasedenih deželah. Naše ljudstvo je bilo do skrajnosti izžeto. Vse je hrepnelo po prejšnji mili avstrijski vladi in Boga prosilo, naj jih že skoraj reši francoske šibe.

Gorenjci so že prej radi zahajali v malo cerkvico sv. Vida na Brezje, nekaj zaradi lepega kraja, še bolj pa, ker je bil v omenjeni cerkvi en stranski oltar posvečen Materi božji, ki jo Slovenci tako vneto častimo. Za časa francoskih stisk so ljudje še bolj prihajali na Brezje, mater božjo prosit, naj jih ona reši Francozov in njihovih fronkov.

Uslišani so bili. Drugo leto po veliki zmagi na Lipskem polju, to je leta 1814., so Francozi zapustili naše kraje, in od tega leta dalje beremo v kroniki, kako se je širila božja pot na Brezjah. Prej znana le domačinom in ljudem iz bližnjih župnij, je sedaj Marija Pomagaj privlačna moč vsem Slovincem, pa tudi našim sosedom drugih narodov.

Glejte, kakor je dala rešitev iz francoskih nadlog papežu Piju VII. povod, da je ustanovil god Marije pomočnice in slovesno kronal Marijino podobo v Savoni na Laškem,

tako je božja pot k Mariji pomočnici na Brezje spomin na žalostne francoske vojne čase med nami. Papež Pij VII. je v zahvalo za njemu izkazano milost kronal podobo Marijino v Savoni; leta 1907. pa je naš presvetli knez in škof v papeževem imenu kronal podobo Matere božje na Brezjah v zahvalo za vse dobrote, ki jih je Bog na priprošnjo Matere božje na Brezjah podelil nam Slovencem.

Za časa francoske vlade je živel v Kranju slikar Leopold Lajer. V mnogih cerkvah na Gorenjskem se vidijo njegove slike. Imel je veliko dela, preden so Francozi prišli v deželo; v nemirnih vojnih časih pa so pošla naročila. Pomanjkanje in ubožstvo je začelo trkati na slikarjeva vrata. Kaj bo?

Lajer je zašel na nevarno pot: lotil se je ponarejanja francoskih bankovcev. Najbrž si je mislil: če sme Napoleon ponarediti za 400 milijonov kron avstrijskega denarja, — o ruskem ni, da bi govorili, — zakaj bi ne smel jaz revež ponarediti nekaj sto frankov?

V ponarejanju denarja pa francoska vlada ni poznala šale. Zaprli so slikarja, obsodili v smrt in obesili bi ga bili, da se ni zanj zavzel neki francoski general, ki se mu je nadarjenega umetnika škoda zdelo. Lajer je bil nato pomiloščen in obsojen v večletno ječo.

Francozi so morali v oktobru leta 1813. zapustiti našo deželo: Lajer je bil zopet prost. Ustno izročilo pravi, da se je Lajer v ječi zaobljubil, da bo poslikal kapelico Matere božje na Brezjah in podaril oljnato sliko Marije Pomagaj, če ga Marija reši iz ječe. Obljubo je izpolnil: prinesel je na platno naslikano Marijino podobo, ki je še dandanes v oltarju na Brezjah, in poslikal je kapelico, zraven pa zapisal z latinskimi besedami: Leopold Lajer slikal leta 1814. vsled obljube.

Na angelsko nedeljo 1907. leta je bila ta podoba slovesno kronana: na angelsko nedeljo, 30. avgusta 1914, pa bomo na Brezjah slovesno praznovali stoletnico podobe in se pri tem hvaležno spominjali dobrot, ki jih je v teku teh preteklih sto let Marija skazala vernemu slovenskemu ljudstvu. Takrat bomo zopet pokazali, da imamo Marijo še vedno za svojo Kraljico, kakor kraljestvo njenega Sina še vedno trdno stoji med nami. Po Mariji k Jezusu!

Presvetli gospod knez in škof dr. Anton Bonaventura Jeglič bodo prišli k slovesnosti v spremstvu častite duhovščine, Marijinih družb, katoliških društev in drugega vernega ljudstva, bodo Mariji Pomočnici dali čast in zahvalo za neštevilne njene dobrote, pa človeški rod, posebno naše slovensko ljudstvo vnovič priporočili njenemu varstvu.

Jutri, ko zasije zarja . . .

Jutri, ko zasije zarja,
nočne zginejo zavese,
mašnik v belem oblačilu
mi Zveličarja prinese.

Jutri, ko zasije zarja,
truma angelov bo pela
kraj oltarja, kjer bo duša
željno ženina objela.

Jutri, ko zasije zarja,
raj postane srce moje,
rajsko srečo bom okušal
ter pozabil tuge svoje.

Jutri, ko zasije zarja,
trikrat zdihnili bom skesano:
»Jezus, nisem vreden, vendar
pridi ter se združi z mano.«

Jutri, ko zasije zarja,
bom začul iz ust dobrotnih:
»Glejte, živi kruh življenja,
moč in upanje slabotnih.«

Limbarski.

Cerkveno leto.

Jezus je prišel v svojo lastnino, in njegovi ga niso sprejeli, pravi sv. apostol Janez. Zares! Prišel je v Davidovo mesto, ali tam zanj ni bilo prostora, zunaj mesta v hlevu se je rodil Zveličar sveta; prišel je v svoj

domači kraj, v Nazaret, ter je razlagal svojim domačinom večne resnice, toda niso marali zanj, s pečine so ga hoteli pahniti v prepad. Prišel je k svojemu izvoljenemu ljudstvu, prišel v sveto mesto Jeruzalem kot

Mesija, — ali tirali so ga ven iz mesta kakor razbojnika in tam na Kalvariji na lesu križa je izkrvavelo njegovo ljubeče, presveto Srce.

Za tak zločin je morala priti na to ne-hvaležno ljudstvo zaslužena kazen, in zato ta ginljiv in pretresljiv prizor, ki nam ga kaže evangelij devete nedelje po binkoštih. Ko se je Jezus bližal Jeruzalemu in je zagledal mesto, se je razjokal nad njim. Stoječ na Oljski gori, odkoder je krasen razgled na Jeruzalem, gleda Jezus mesto in njegovo prihodnost, in tedaj zatrepeče usmiljeno Srce Jezusovo: To krasno mesto in pa biser njegov, ponos in čast izraelskega ljudstva, veličastni tempelj, vse to bo kmalu porušeno, poteptano, kup razvalin, kamen ne ostane na kamnu. Kako bi ne točil solzâ Jezus, ki je tako ljubil svoj narod?

Solze se do danes niso posušile Jezusu, tudi sedaj še gleda iz nebeških višav svoje mesto sv. Cerkev, pa tudi sedaj mora gledati nepokorne otroke, ki prezirajo svojo mater, ki jo le sramotijo in blatijo, ki bi jo radi uničili, ako bi jo mogli. Z žalostjo gleda na vse tiste, ki so prelep tempelj Sv. Duha v svoji duši porušili in poteptali. Saj vsak smrten greh prežene Sv. Duha iz srca. Pred par leti sem stal nekega dne v cerkvi sv. Štefana na Dunaju ter občudoval umetnost krasne prižnice, kar počí v klopi blizu mene strel, in mladenič kakih 18 let se zgrudi na tla. Na prostoru, kjer je navadno sedela ona, ki ga ni marala, si je končal življenje. Cerkev je bila onečaščena in so jo hitro zopet posvetili, ali bolj onečaščen je bil tempelj njegove duše, pa ni bilo časa več, da bi ga bil zopet posvetil.

V tempelj v Jeruzalemu so Izraelci radi zahajali, da so Boga molili in častili in prosili, kajti dobro so vedeli, da si je Bog to mesto izbral in izvolil in da jim je obljubil, da bo na tem mestu uslišal njih prošnje. Tudi mi imamo svoje cerkve, v katerih Bog prebiva ter nam neprenehoma deli milosti in dobrote. Komaj smo bili rojeni, nas je tu sprejel za svoje otroke ter nam izbrisal madež izvirnega greha. Ko smo se začeli vj-skovati s slabim, nam je tu podelil moč pri sv. birmi. Tukaj napaja in hrani Jezus svoje

vërne z lastnim mesom in z lastno krvjo. Tukaj sprejema usmiljeni Oče izgubljene sinove in hčere; od tu dobivajo umirajoči popotnico za nevarno pot v večnost, in ko so svoj tek dokončali, počiva blizu cerkve na svetem kraju njih truplo. Tu sem nas kliče Jezus: »Pridite vsi k meni!« Vsak dan se daruje na oltarju za nas, vedno pripravljen, da posluša naše prošnje ter jih usliši. Da bodo naše prošnje vedno uslišane, da zadobimo odpusčenje svojih grehov, nas uči na deset o nedeljo cestinar v templju prave ponižnosti.

Kaj pa je ponižnost? Ponižnost je čednost, to je neka spretnost, lastnost, ali neka dobra in sveta navada, da pripisujemo in pripoznamo Bogu vse, kar imamo ali storimo dobrega, sebi pa le slabo. Današnji svet sicer pravi, da je ponižnost znamenje nazadnjaškega duha; hoče nas prepričati, da si s ponižnostjo kratimo svojo čast, toda to je laž! Ponižnost je čednost velikih in slavnih mož in ženâ, kajti ponižni pozabi na svojo moč in dela z božjo močjo, on zaupa na to moč in izvrši dela, ki bi se drugim zdela nemogoča. Zavest, da dela z Bogom, ga dela močnega. — Ponižnost človeka povišuje. Sin božji se poniža do smrti na križu, ali sedaj je povišan na desnici Očetovi; Marija se imenuje deklo Gospodovo, ali povišana je kot Mati božja, kot kraljica nebes in zemlje; sv. Peter pade ponižno na kolena pred Kristusom, ali vstane kot skala sv. Cerkve, kot namestnik Kristusov; grešni cestinar se poniža v templju pred Bogom, toda odide pravičen; grešnik ponižno poklekne v spovednici, ali postane vreden, da pristopi k mizi Gospodovi. — Bog je tako visoko nad nami, ali s ponižnostjo ga dosežemo, kajti »kdor se ponižuje, bo povišan.«

Ravno ponižnost je Marijo tako povišala, da je bila z dušo in s telesom veličastno v nebesa vzeta, njeno telo ni občutilo trohnobe, njeno ljubeznivo Srce, ki je bilo tako ponižno in čisto, ni smelo postati v grobu hrana črvov. Angeli so prihiteli ter v spremstvu izvoljenih dvignili njeno deviško telo nad zemeljske višave v rajsko veselje.

A. P.

Stoletnica reda oo. jezuitov.

7. avgusta t. l. poteče 100 let, odkar je red oo. jezuitov v drugič ustanovljen za celo katoliško cerkev. Vedeti moramo, da more ustanavljati cerkvene redove le rimska stolica, in ne kaka druga oseba. Sv. Ignacij iz

Lojole na Španskem je sestavil modra redovna pravila, po katerih je že več let živel sam in nekaj drugih redovnih sobratov-duhovnikov. Ali to je bila le zasebna družba enakomislečih gorečih mašnikov, dokler jih ni

pripoznal papež Pavel III. kot cerkveni red 27. septembra 1540. Božja previdnost je blagoslavljal delovanje »družbe Jezusove« s čudovitimi uspehi. Dobri katoličani so se tega veselili, sovražniki sv. cerkve pa od početka nikoli niso nehali preganjati jezuitov, prvoborilcev za slavo božjo in pravice svete rimske stolice. Krivovernim protestantom in janzenistom so se pridružili sredi 18.

Hoteli so, naj papež popolnoma zatre red jezuitov. Silili so v Klemena XIII. († 1769.), ki se jim ni hotel nikakor vdati. Njegov naslednik Klemen XIV. se je trudil štiri leta z diplomatičnim zavlačevanjem, da bi jih odvrnil od njihove zahteve. Ali ves trud je bil zastonj. Zakleti sovražniki niso odjenjali od svojih groženj, dokler ni izdal Klemen XIV. 21. julija 1773 breve¹ — pisma, s katerim se

Čudodelna podoba Marije Pomočnice na Brezjah.

stoletja brezverni svobodomisleci. Ti so pri tiskali najprej na državno oblast, da je ovirala delovanje jezuitov na srednjih in višjih šolah in v cerkvi. Izgnani so bili vsled tega iz portugalske, francoske in španske države, iz Sicilije in Parme. — Brezbožni ministri teh kraljev pa s tem še niso bili zadovoljni.

je zatrla »družba Jezusova« kot cerkven red. Jezuiti, vedno na miglje pokorni rimskemu papežu, svojemu najvišjemu poglavarju, so

¹ Razloček med bulo in »breve« — za »bulla« pravimo bula — kako pa »breve«, morda samo pismo.

se mirno razšli. »Družbe Jezusove« ni bilo več. Zapustili so jezuiti svoje »kolegije« (gimnazije) v Ljubljani pri sv. Jakobu, v Gorici pri sv. Ignaciju, v Trstu pri »Maria Maggioro«, v Celovcu v sedanji infant. vojašnici, v Mariboru pri sv. Alojziju. Vsi ti zavodi so postali državna last.

Ali glej čudna pota božje previdnosti! Cerkevne postave veljajo samo tam, kjer so pravomočno razglašene. Ruska razkolna cesarica Katarina II. pa ni hotela dopustiti, da bi se v njenem cesarstvu razglasilo papeževo pismo od leta 1773., dasiravno so jo jezuiti za to prosili. Teh je bilo v Beli Rusiji l. 1772. po prvi razdelitvi poljskega kraljestva 201. Papeži, ki so dobro vedeli za »ostanke« zatrtga reda, so k temu molčali. Da, leta 1783. je Pij VI. ustno potrdil red pred poslancem carice Katarine II. Slovesno pa je bila izrečno pripoznana v Beli Rusiji družba Jezusova s pismom Pija VII. leta 1801. Sam ruski car Pavel I. je namreč v pismu 11. avgusta 1800 prosil papeža: »... prosim Vašo svetost za potrditev tega reda, ki ga posebno ljubim, in upam, da moje priporočilo ne bo brez uspeha.« Evropski vladarji so po francoski revoluciji vendar prišli do spoznanja, da se ne more vladati brez vere. Zato so potomci onih burbonskih kraljev, ki so zahtevali uničenje družbe Jezusove, prosili rimskega papeža, naj red zopet ustanovi. Prvi, ki je hotel popraviti krivico, storjeno jezuitom, je bil vojvoda Ferdinand iz Parme. Papež Pij VI. je 15. januarja 1794 dovolil, da smejo začasno v njegovi vojvodini skupno živeti in delovati bivši jezuiti in oni, ki bi prišli iz Bele Rusije. Ta vojvoda je tudi prosil španskega kralja, da bi vpeljal jezuite v svojih deželah. — Na prošnjo Ferdinanda, kralja obeh Sicilij, so dobili leta 1804. jezuiti v njegovem kraljestvu vse pravice, ki so jih imeli v Beli Rusiji.

Avstrijski cesar Franc II. je 15. jan. 1805 prosil za jezuite v beneških deželah. Nazadnje so še na španskem dvoru opustili svoje predsodke o jezuitih, ki so v Španiji storili toliko dobrega. Tako ni bilo pričakovati posebnega odpora od državnih oblasti. Zunanje cerkvene razmere so se tudi na bolje obrnile.

Tako je Pij VII. 7. avgusta 1814 mogel izvršiti, kar je nameraval že 15 let poprej. Izdal je bulo, po kateri je povrnil družbi Jezusovi prvotna pravila in vse pravice, ki jih je dobila od prejšnjih papežev. Pij VII. je hotel sam izročiti svoje pismo družbi Jezusovi. V nedeljo, dne 7. avgusta ob osmih zjutraj je bila nekdanja jezuitska cerkev v Rimu, »al Gesù«, natlačeno polna ljudstva.

Pri vratih so pričakovali papeža kardinali in blizo sto jezuitov. Sveti oče je najprej bral sv. mašo na grobu sv. Ignacija. Nato se je podal v bogato okrašeno kapelo plemenitaške kongregacije. Bili so tam zbrani kardinali, školje, mnogo odličnega občinstva in tudi kraljica Marija Ludovika, nečakinja španskega kralja Karola III. s tremi svojimi otroci, da bi s tem dala zadoščenje za krivice, ki jih je burbonska rodovina prizadejala redu. Za kardinali ob steni so stali jezuiti v dveh vrstah, vsi venčani s krono starosti, zaslug in trpljenja, nobeden ni bil pod 60 let star; »množica bolnikov, ki je čakala pljuskanja vode« (Jan. 5, 3), je rekel navzoči kardinal Pacca. Pij VII. sedeč na vzvišenem prestolu je ukazal na glas prebrati svojo bulo. Jezuiti so jo s solzami in glasno ihtec poslušali. Ker je bil redovni general na Ruskem, poda papež pismo njegovemu namestniku o. Panizzoniju, ki se je s kratkimi besedami najprisrčnejše zahvalil. Nato je bilo očetom dovoljeno, papežu dati običajen poljub na nogo. Sivolasi starčki so se žareči veselja približali tronu svojega novega očeta in ustanovitelja naslanjajoč se na palico ali pa na roko kakega odličnega gospoda. Pij VII. je vsakega posebej ljubeznivo nagovoril. Med njimi je videl papež sloveče in goreče pridigarje, misijonarje iz daljnjih krajev, profesorje in vzgojitelje, pisatelje, vzorne redovnike. Vsi ti so pač pri povišanju svoje ljube Matere, družbe Jezusove, veselo zapeli Simeonovo himno: »Zdaj odpusti svojega služabnika v miru, o Gospod.« Ko so pa ti veterani položili svojo utrujeno glavo k večnemu počitku, so prišle mlajše čete na njihovo mesto. Med novinci najdemo kmalu slavna imena kneza Altieri, mejnega grofa Toporelli in drugih. Knez Odescalchi, kateremu so takrat močno gospodje zabranili vstop k jezuitom, je pozneje kot kardinal - vikar zamenjal škrlat z zaželjeno obleko družbe Jezusove.

Vidni božji blagoslov je spremljal delovanje novoustanovljenega reda. Ob novem letu 1913 je štela družba Jezusova 8178 mašnikov, s kleriki in brati skupaj 16.715 članov, tako da je za frančiškanskim redom najštevilnejši. V zunanjih misijonih je delovalo istega leta 3619 jezuitov. — Na slovenski zemlji je bila v novejšem času prva jezuitska naselbina v Repnjah na Gorenjskem. Pokojna »Jerajeva mati«, Katarina Šporn, jim je preskrbela leta 1870. čedno hišo za pet duhovnikov in dva brata z vso opravo in kapelo s tremi oltarji. Bila je to misijonska hiša. Velikanski uspehi na misijonih so bodli nasprotnike v oči. Na povelje ministrstva za uk in bogočastje so morali jezuiti

zapustiti Repnje 23. oktobra 1873, češ, da niso imeli postavnega dovoljenja. Pokojni knezoškof, pozneje kardinal Missia, tedanji ljubljanski knezoškof je pa zopet poklical jezuite, in sicer v Ljubljano. 13. nov. 1887 se je otvorila »rezidenca družbe Jezusove« poleg cerkve sv. Florijana. Ker pa niti cerkev niti mala nizka hiša nista ugajali popolnoma namenom, se je po darežljivosti kardinala Missia in s pomočjo drugih dobrotnikov sezidala nova rezidenca na Poljanah na Elizabetni cesti. 9. novembra 1897 je blagoslovil knezoškof kapelo sv. Jožefa in je potem prvi maševal v kapeli in posvetil sv. hostije za tabernakel. Nova hiša je jako primerna in ima dosti prostora ne samo za jezuite, ampak tudi še za take, ki hočejo v hiši delati duhovne vaje. Vsako leto se 70—80 mašnikov iz raznih škofij okrepča v duhu po navodilu sv. Ignacija. Žalibog, da je lajikom še premalo znano, da bi se lahko tudi oni udeležili duhovnih vaj v rezidenci oo. jezuitov, ki jim je v ta namen vedno na razpolago. Kapelica sv. Jožefa pa je seveda premajhna za delovanje oo. jezuitov v Ljubljani. Zato so začeli zidati novo veliko cerkev sv. Jožefa, ki je sedaj od zunaj že dovršena. Ima tudi že lepo ubrane zvonove. A znotraj je cerkev še nedovršena. Niti tlaka še nima. Na prostoru za veliki oltar leži še velik kup peska... Zidanje se je moralo ustaviti, ker manjka najpotrebnejšega: denarja. Letošnjo stoletnico bodo morali obhajati jezuiti v Ljubljani še v tesni, a priljubljeni kapelici sv. Jožefa. Mogoče bo ravno ta prilika še dobra srca gani, da bo pospešila otvoritev nove cerkve z novimi milodari. Slovesno sicer, a brez vpitja se bo obhajala ta slovesnost po jezuitskih cerkvah. Vsa slava gre presv. Srcu Jezusovemu, v katero so pregnani jezuiti vedno zaupali in kateremu so vedno pripisovali oživiljenje svoje redovne Matere.

A ne samo v Ljubljani, tudi v drugih slovenskih deželah imajo jezuiti svoje naselbine.

Dolgo let že vodijo duhovsko semenišče in bogoslovne vede v Celovcu. Semenišče bodo sicer letos prepustili svetnim duhovnikom, a ostanejo še v nekdanjem benediktinskem samostanu pri cerkvi brez. Spočetja (Benediktinerplatz 10). V Trstu jim je pokojni kardinal Nagl preskrbel novo cerkev presv. Srca (Via Del Ronco 4). Eksc. nadškof goriški je poveril jezuitom vodstvo krasnega deškega semenišča. In ko bodo dopustile gmotne in osebne moči, bodo tam odprli notranjo višjo gimnazijo. Najbolj so delali slovenski jezuiti kot ljudski misijonarji. Komu so neznani pretresljivi govori umrlih oo. Doljaka, Staréta, Valjavca i. dr.? — Samo iz Ljubljane so šli na 526 misijonov. Poglavitna ovira, da ne morejo storiti toliko na drugih poljih, je pomanjkanje oseb. Naraščaja je malo. Letos hočejo sicer vstopiti trije gimnazijci v novicijat. A to je vse premalo, da bi se zamašile široke vrzeli ne le v Ljubljani, temveč tudi v Trstu, Celovcu, posebno pa v Gorici. Več Slovencev ko vstopi, bolj bo imelo goriško semenišče slovenski značaj. In kako bi bilo ustrezno Slovincem, zlasti visokošolcem v Gradcu in na Dunaju, ako bi mogli prevzeti tam jezuiti stalno in moderno dušno pastirstvo! Veliko uslužno store jezuitom oni, zlasti preč. gg. duhovniki, ki bi opozorili sposobne dijake iz višje gimnazije, da se lahko oglasijo za vstop v jezuitski red, samo da imajo pravi poklic, to je »da se hočejo vojskovati pod zastavo sv. križa za Gospodovo kraljestvo na zemlji« v pokorščini do predstojnikov družbe Jezusove. Z božjo pomočjo se premagajo vse težave, kakor nas uči zgled sv. Alojzija in sv. Stanislava. Vse vernike pa povabimo, da se 5., 6. in 7. avgusta združijo z nami v molitvi, in tako pomagajo nam v večji meri poplačati velik dolg hvaležnosti, da je presv. Srce Jezusovo »družbo Jezusovo« pred sto leti oživilo in da je njeno delovanje tako bogato blagoslovilo.

Jan. Kunstelj S. J., superijor.

Prijatelju - novomašniku.

Gospodu Ferdinandu Prebilu v Moravčah 19. julija 1914.

Končan je pot, do cilja si dospel.
Pred Tabo žrtvenik — na njem Rešitelj,
ki bil Ti je v napornih dneh voditelj,
pri prvi Te daritvi je objel.

Iz srca »gloria« si mu zapel.
Tvoj spev bodrilno »sursum corda« kliče;
Boga daruješ — angeli so priče
časti brezmejne, ki si jo prejel.

Res časten stan! Semena si sejalec,
ki Bog ga sam na zemljo je sejal,
nebeške blagovesti znanovalec.

Iz ljudske srede Bog Te je odbral;
pred tabernakelnom Te blagoslavlja,
in srčno Te moravški ljud pozdravlja.

Limbarski.

Premišljevalna molitev.

Danes, ko to pišem, je sv. Alojzij, patron mladine in zavetnik Marijinih družb, ki se ga danes gotovo po celem svetu z veseljem spominjajo. In to po vsej pravici, saj krasi podoba sv. Alojzija družbene svetinje. Podoba sv. Alojzija na družbeni svetinji! Le oglej si jo natančno, morda še nisi opazil, da predstavlja sv. Alojzija v molitvi, in sicer v — premišljevalni molitvi: sklonjena mu je glava, v rokah križ, zraven pa mrtvaška glava; sv. Alojzij premišljuje Kristusovo smrt na križu in — svojo.

Meschler pravi v svojem življenjepisu sv. Alojzija, da je bilo eno glavnih sredstev, ki je dovedlo tega angelskega mladeniča do občudovane popolnosti, ravno njegova vsakdanja premišljevalna molitev. Kakor da ni na zemlji, kakor da se je povzpel v nebeške višave... tak je bil pri premišljevalni molitvi, in solze ganutja so mu večkrat zalile oči, tako da je njegove predstojnike skrbelo, da ne izgubi radi obilnih solz luči oči... Ali ni družbena svetinja s podobo premišljujočega sv. Alojzija kakor glasen opomin k premišljevalni molitvi?

Obljubili smo zadnjič za danes eno izdelano premišljevalno molitev po načrtu, natisnjene v julijevi številki »Bogoljuba«. Obljuba dela dolg. Torej sledi tu taka premišljevalna molitev. Moli jo mladenič, ki je v mladeniški Marijini družbi. Seveda je s primernimi spremembami porabna tudi za druge stanove. (Prihodnjič pride na vrsto pa kakšno dekle). Razume se samoobsebi, da se premišljevanje s svojimi občutljaji in sklepi ne da nikomur narekovati — premišljevanje narekuje človeku le lastno srce — to bi bilo le v majhen zgled, ki bo marsikaterega »Bogoljubovega« bralca nagnil, da odpravi dosti boljše premišljevalno molitev, kakor je pričujoča.

Ker pišem to za avgustovo številko »Bogoljuba«, si izberemo premišljevanje za glavni dan avgusta, za praznik Marijinega vnebovzetja, dne 15. avgusta. Izdelano je popolnoma po načrtu v zadnjem listu, zato vzemi v roke dotični načrt. Naslov premišljevanju bi bil:

Češčenje Matere božje.

(Premišljevalna molitev za 15. avgust.)

Stojé pomislim, da gleda Bog, kaj in kako bom premišljeval, Bog, katerega si živo predstavim, saj je tako blizu

Gospod, uči nas moliti in premišljevat!

mene, On povsod pričujoč, tako mogočen, a tudi tako dober, da se hoče sedaj k meni ponižati, da se z Njim lahko posvetujem...

I. ZAČETEK.

1. Pripravljalna molitev.

a) Ves prešinjen Tvoje božje vsepričujočnosti padem, o Bog, pred Teboj na kolena in te molim, častim, slavim... Svet, svet, svet! Moj Gospod in moj Bog!... Nebo in zemlja sta polna Tvoje slave... In Tebe, tako mogočnega gospoda, kralja kraljev, molim, združen v duhu z angeli.

b) jaz naj ne vrednejši, jaz prah in pepel, jaz — v primeri s Teboj še menj kot nič... jaz... zraven tega še ves v grehah. O, prizanesi mi jih, odpusti jih, usmili se; a, dasi nevreden, se Te vendar drznem

c) prositi, ker, o neskončno usmiljeni Bog, kaj so vsi moji grehi, in naj so še tako veliki, kaj so v primeri s Tvojim usmiljenjem, ki ne pozna meje!... Zato z velikim zaupanjem kličem k Tebi iz dna srca in Te prosim, uči me moliti in premišljevat v tem trenutku, da opraviš to premišljevanje prav in dobro, Tebi v čast, moji ubogi duši v zveličanje! Očenaš. Češčenja Marija...

2. Dvojna predpriprava.

a) **Predstava kraja.** Predstavljam si v duhu trenutek vnebovzetja Marijinega. Zdi se mi, da vidim, kako neso angelske trume svojo kraljico Marijo v nebo, kjer je sv. Trojica krona za kraljico neba in zemlje.

b) **Prošnja.** O moj Bog, ki si Marijo (današnji dan) tako poveličal, ki jo še dandanes tako poveličuješ, daj, da jasno spoznam Tvojo sveto voljo, katero mi kažeš s svojim poveličevanjem Device Marije, daj, da jo tudi jaz poveličujem, vtisni mi globoko v srce pravo in presrčno češčenje Marije Device. Prosim Te tega pri veselju, katerega uživa Marija današnji praznik pri Tebi v nebesih...

II. PREMISLJEVANJE.

1. Spomin.

a) **Kdo?** Katere osebe so torej tu — pri vnebovzetju? Bog sam, Sin Marijin, ki izda angelom nebeško povelje, da mu prineso ljubljeno Mater v nebo... In milijoni angelov hite h grobu Marijinemu ter spremljajo Device, ki se — vsa častitljiva

z rajsko-milim obrazom — dvigne v nebeške višave k Sinu... Milijoni z veličanih ji hite naproti, ki, očarani od njene nebeške lepote, kličejo: »Kdo je tista, ki prihaja iz puščave (zemlje) sladkega veselja polna« (Visoka pesem 8, 5).

b) Ta njen slovesen vnebohod! **Kaj** se zgodi? Sin jo sprejme, pozdravi ter pelje k prestolu večnega Očeta med pozdravljanjem angelov in svetnikov: »Hozana! Slava in čast hčeri Davidovi! Pozdravljena, ki pride — kot kraljica — v imenu Gospodovem!...«

c) In **zakaj** tako? Ker je bila na zemlji tako ponižna, tako sveta, ker je bila Mati Gospodova, in bi se nikakor ne spodobilo, da bi trohnela v grobu, v zemlji. Ne, zemlja jo drugače počasti, ne strohno bo... .

d) **Kako** pa? Podobno kakor nebo, ki je dalo z vnebovzetjem zemlji navodilo in migljaj, naj jo še zemlja časti, slavi... In res: Apostoli nesejo po zemlji Marijino ime vsepovsod, kamorkoli nesejo Jezusov evangelij. V katakombah, teh zemeljskih grobovih, odmeva že Marijino ime... In ko je Cerkev prosta, ji sezida cerkve, eno za drugo po vseh krajih sveta, posebno v Rimu, kjer so imeli do polpreteklega časa le ono nočno razsvetljavo, katero so dajale lučke, goreče pred Marijinimi podobami na rimskih hišah. In če cerkev ni Marijina, je pa v njej vsaj njen oltar. Malokatera cerkev je brez Marijinega oltarja, brez njene podobe vsaj ni nobena, kakor je tudi težko dobiti krščansko hišo brez Marijine podobe. In umetnost, kje je kdo, ki bi ga bolj slavila kot Marijo? Slikar skuša prekositi slikarja, umetnik umetnika pri izdelovanju Marijinih podob. In knjige spisane Mariji v čast, in pesmi pevane Mariji v čast, skladbe njo slaveče, pridige njo poveljujoče... Kdo jih prešteje? In prazniki Marijini, ti prazniki, krščanskemu ljudstvu tako ljubi!... ali ni, kakor bi vsak praznik Marijin deval Mariji krono na glavo in ponavljal njeno vnebovzetje... In ker ti prazniki ne zadostujejo, ima še vsako leto svoj mesec maj in rožnovenski oktober, ima vsak teden svojo soboto, in vsaka dežela svojo božjo pot, in vsaka fara svojo Marijino bratovščino, in že skoro vsaka vasica svojo Marijino družbo, skoro vsak človek njeno svetinjico; niso ji le posamezniki posvečeni, ne, celi narodi, in od lani sem, od katoliškega shoda sem, smo ji na poseben način posvečeni Slovenci, ki smo se ji posvetili na Kongresnem trgu v Ljubljani med gromenjem topov in šumeniem glasne posvetilne molitve...

Razumela je zemlja nebo; če kje, sta se našla v češčenju Marijinem tako, da se zdi, da je od dne Marijinega kronanja v nebesih do danes — le eden sam dolg nepretrgan praznik Marijinega vnebovzetja. Tako veruje zemlja v Marijino vnebovzetje... Da, **verujem**, Marija, v tvoje vnebovzetje. Nikdo mi te vere ne iztrga in zruši. O Marija, pomnoži to mojo vero!...

2. Razum.

a) **Pogled v sedanost.** 1. Kaj torej, katera posebna resnica sledi iz tega, kar mi je ravnokar spomin povedal, za vsakogar, na sploh? Bog je imel pri vnebovzetju in kronanju Device Marije ter pri splošnem češčenju Marijinem na zemlji, katero je navdahnil svoji Cerkvi, poseben namen: Hotel je in hoče še vedno pokazati svetu svojo odločno voljo, da, kakor je On Marijo na poseben vzvišen način počastil pri njenem vnebovzetju, tako naj jo cel svet na poseben in vzvišen način časti vedno, časte naj jo vsi ljudje, vsi stanovi, v vseh časih, v vseh narodih, časte do konca sveta, da se tako svet in narodi po Mariji zveličajo, da bodo vsi vzeti po Mariji v nebo, vsi, kateri izvršujejo Zveličarjevo oporoko, v kateri je postavil za glavnega dediča Marijo, ko ji je rekel umirajoč: »Mati, glej tvoj sin«... Kupil nas je vse Jezus s svojo krvjo, potem pa daroval Materi, da nas ona pripelje v nebo. »Tebi biti posvečen, o presveta Devica,« je dejal sv. Janez Damaščan, »je orožje zveličanja, katero je dal Bog tistim, ki hoče, da se rešijo.« To je torej jasna volja božja, da vsi časte Marijo in se po njej zveličajo.

2. In drugo vprašanje: Katera je pa — v očigled tej resnici in volji božji — moja posebna dolžnost? Katera dolžnost nastane iz te jasno spoznane resnice, zame, mladeniča, ki sem zraven še v Marijini družbi, a po svojem stanu v tolikih nevarnostih, zapeljivostih? Tolikokrat me zanesejo razmere med tovariše, vdane slabim razvadam, strastem, pijančevanju itd. Na potih v mesto, kamor moram po opravkih, se toliko slabega vidi, na potih v tvornico toliko slabega sliši. Vem, da sem v nevarnosti. Tudi čutim že menj veselja do prejemanja sv. zakramentov... Kaj je tu moji duši posebno potrebno? Ravnokar spoznano resnico nase obrniti. Vidim in čutim, da je zame edina rešitev: k Njej, k Materi. In po Njej — k Jezusu. Po njej, ki je kači glavo strla, jo strem še jaz. Moja glavna naloga torej, da se povzpnem lo večjega češčenja Marijinega.

3. Zdrava pamet me takorekoč z r a z n i m i n a g i b i s i l i, da sprejemem to spoznano dolžnost: Saj se vendar tako zelo s p o d o b i častiti Marijo! Če je Jezus Marijo tako častil in jo še vedno časti, pa bi je jaz ne, jaz, ki sem v Marijini družbi? Če jo je sv. Alojzij tako častil, on, plemeniti sin, pa bi bilo to mene sram, mene preprostega fanta; in če jo časti toliko fantov in mož, celo ministri (kakor je pisal zadnji »Bogoljub«), zakaj bi je jaz ne častil? Ko je to češčenje vendar tako k o r i s t n o, kar sem že tolikokrat spoznal: Kadar sem Marijo lepo in vdano častil, sem se lahko bojeval... Ona da očitno moč. Le z Marijinim posebnim češčenjem je mogoče streti kači glavo... Da, češčenje Marijino je tudi tako p r i j e t n o. Že misel, bivati v posebnem varstvu Marijinem (in tega je deležen vsak poseben častilec Marijin), že ta misel, kako prijetna — sladka. Naredi me nekoliko podobnega Jezusu, ki je svoja mladeniška leta preživel v Nazaretu v varstvu Marijinem. Kako prijetno življenje v varstvu Marijinem, in kako prijetna šele — smrt. In to češčenje je tako l a h k o, posebno zame, ki sem v Marijini družbi: Koliko pripomočkov družbene molitve, družbeni voditelj, shodi, lepi zgledi sodružbenikov, zavest, da nas je po svetu toliko v armadi Marijini... Občutljaj hvaležnosti... Da, kako lahko je češčenje Marijino, in tudi če bi mi bilo pri vsem tem kdaj težko, se moram zavedati, da je p o t r e b n o, tako potrebno, da se brez češčenja Marijinega ne morem zveličati... Ne se zveličati, pogubiti se, Marija, Marija mati ljubljena, varuj me te nesreče, te grozovitosti!... Če je ne bom častil v življenju, mi ne bo stala ob smrti na strani: grozna misel: umreti brez Marije. Marija, še enkrat, obvaruj me tega!...

b) **Pogled v preteklost.** A ta moja dolžnost ni šele od danes... Vezala me je že prej. A jaz? Kako sem jo izpolnjeval? V mladih letih še nekoliko... a pozneje, pozneje... o izgubljeni dnevi, izgubljeni mesci, ko sem živel brez nje, ko se nisem zmenil zanjo, priznati moram, z žalostjo priznati, da sem se je celo kdaj sramoval: ob tej priliki, ob oni... In tista grozna jeza, v kateri sem jo celo enkrat zaklel, nepremišljeno sicer, a vendarle zaklel... Pijača je bila kriva in slaba družčina... Sicer res, ko sem vstopil v Marijino družbo, je bilo bolje, a tudi potem še ne vse v redu... Dobri Bog prizanesi, Marija odpusti!...

c) **Pogled v prihodnost.** Kaj pa v prihodnje? Ako hočem v duhovnem življenju naprej, morem napraviti to le z Marijo. Zato moram povečati češčenje Marijino. Njo po-

častiti vsak dan, že koj-zjutraj, pri jutranji molitvi. In družbenih molitev ne smem pozabiti. Da jih ne pozabim, jih hočem opraviti kar hitro po jutranji molitvi vsak dan in pa po večerni molitvi, da postane navada, da bo res prava »železna srajca«... In v skušnjavah klicati Marijino ime!... Širiti njeno čast doma v družini in pri tovariših... Pa pridno brati »Bogoljuba« in tudi zanj kdaj poagitirati — Mariji v čast! Z a p r e k e p a: da si jih zapomnim: Slaba družčina, pijača, prevzetnost, lahkomišljenost: tem napovem vojsko, boj, hitro danes... Marija, Tebi v čast. Češčena bodi, slavljenja. Daj mi milost, da naredim dobre sklepe, sklepe, ki me bodo vodili k Tvojemu češčenju... Dragá mati, pokaži mi Ti pot, pravo pot, da bom hodil za Teboj... da me tako rešiš in pripelješ k Jezusu.

Da: po Mariji k Jezusu!

3. Volja.

a) **Občutljaji.** Da, Marija — tvoja pot, kako je lepa, pot v nebo, današnja Tvoja pot v nebo! Čestitam Ti iz dna srca, veselim se s Teboj, čudim se nad Tvojo veliko slavo v nebesih. Tvoja pot v nebo! Tudi jaz sem poklican na to pot... Žal, da sem jo večkrat zgrešil. Obžalujem. Hudo mi je, bridko, tesno pri srcu: Tebi, tako dobri sem delal večkrat žalost... O, jaz nevreden, nehvaležen tako... (In tu obudiš še druga čuvstva, katera ti privrejo iz srca.)

b) **Sklepi.** Marija, Tvoja pot v nebo! Danes, da, danes na ta Tvoj visoki praznik hočem hoditi po tej poti, poti Marijini, ki vodi v nebo, k Jezusu. Vedno sicer, a danes še posebno: Predvsem hočem sv. zakramente danes zelo pobožno prejeti, pri zahvali po sv. obhajilu danes nekoliko dalj ostati, Jezusu se hočem zahvaliti tudi za Marijino vnebovzetje. V ta namen obiščem tudi enkrat popoldne Najsvetejše v cerkvi. In shod Marijine družbe, ki je za danes oznanjen, s kako vnemo se ga hočem udeležiti! Da! In še nekaj. Dva praznika skupaj sta ta dva dneva: ne delja in sobota, večja prilika za pijančevanje, o koliko pijančevanja je ta dva dni po celem svetu, zato, da prinesem Mariji danes skromen dar, sklenem, da ne okusim opojne pijače.

III. SKLEP.

a) **Nagovor.** Sprejmi o Marija, v nebo vzeta, sprejmi jih, te moje sklepe današnje... Da jih laže in gotoveje spolnim, jih položim ponižno v božje Srce Jezusovo, v Srce, ki tako ljubi Marijo. Božje Srce, daj mi, šibkemu in k slabemu nagnjenemu, moč,

da te sklepe danes izvršim v čast Tvoje svete Matere... Ti pa mati moja! Čuj me, sliši me: V Tvoje varstvo pribežim, na Tvojo pot stopim danes, na pot v nebo, daj da je ne zgrešim, ker moja duša, moja edina duša ne sme na slabo pot... Zato moraš Ti poskrbeti, Ti velika zakladnica milosti, Ti milosti polna... Milosti mi daj, posebno milost velikega češčenja Tvojega.

Daj, da Te častim danes, častim vedno, Tebe svojo dobro mater — jaz Tvoj vedno zvesti, vedno hvaležni otrok.

Pod Tvoje varstvo pribežimo, o sveta božja Porodnica, ne zavrzi... — Češčena Marija...

b) **Duhovni šopek:** Po Mariji k Jezusu!
J. G.

(Dalje prihodnjic.)

Iskre.

»Cela cerkvena zgodovina nam pred-
očuje veličastno in čudovito zmagoslavje
svete Cerkve. Nad kom in zakaj slavi Cerkev
svojo zmagó? Ne zaradi tega, ker je pre-
magala sovražnike, kajti dan za dnevom se
dvigajo nove sovražne trume zoper njo; ne
zaradi tega, ker živi v miru, kajti nikjer in
nikdar še ni uživala miru. Ne zaradi tega,
ker so propadle krive vere, kajti vedno vsta-
jajo nove. Ne zaradi tega, ker je preživela
brezbožneže, kajti na milijone duš se je pri
tem pogubilo. Tudi se ne veseli sveta Cerkev
zaradi predokusa nebeške sladkosti in rado-
sti, kajti njeni otroci si jo morajo prej pri-
boriti in zaslužiti — ampak, ker ima Jezusa,
živega Boga, vir in studenec vseh milosti, v
najsветеjšem Zakramentu. To je njeno edino,
največje in večno zmagoslavje. Najsветеjši
Zakrament je zmagó Cerkve nad svetom,
duha nad mesom, milosti nad naravo, vere
nad gledanjem. Sv. Rešnje Telo je naše vse.
V tej resnici se združujejo vse resnice, v po-
božnosti do tega Zakramenta se stekajo vse
druge pobožnosti, v tem Zakramentu dose-
žejo vse skrivnosti svoj vrhunec in svojo
popolnost.«

(P. Faber.)

V Italiji je pred leti umrla bogata gospa,
ki je bila zelo skopa. Imela je lep vrt, nasajen
z najboljšimi sadnimi drevesi. Toda od vseh
sadox ni sama prav nič uživala, še manj je pa
drugim privoščila. — Njej podoben je bil neki
berač v Parizu, ki je lakote umrl na vreči,
v kateri je bilo pol milijona denarjev.

Poznam pa še tretjega skopuha, ta je pa

še bolj nespameten, kakor ta dva omenjena;
ta noče zakladov in bogastva, ako se mu tudi
ponuja. Dan za dnevom gre mimo največjih
zakladov in najdragocenejših biserov; da si
zasluži par vinarjev, dela celi dan, se trudi
in poti, biserov in zlata pa ne mara. Raje
umira lakote, raje hodi raztrgan in umazan
okoli, kakor da bi pobral te bisere in za-
klade. Vprašaš, kdo je tako nespameten?

To so tisti kristjani, ki žive raje v rev-
ščini in ubožtvu smrtnega greha in v nevar-
nosti, da se pogube, ki se raje odpovedo
veselju in bogastvu nebes, kakor da bi se s
pogostim svetim obhajilom ohranili v milosti
božji in si zagotovili večno blaženost. Veliko
tisoč takih nespametnih skopuhov je že v
peklu. S pogostim sv. obhajilom bi bili lahko
svoje strasti krotili in premagovali, bi se bili
ognili nevarnostim in skušnjavam, bi se bili
zveličali. Za največji zaklad, za najdrago-
cenejši biser se niso zmenili. Ravnali so s
svojo dušo kakor mačeha s tujimi otroci in
še slabše.

* * *

Pomisli, če pristopiš k sv. obhajilu, da
gleda na tebe šest tisočletij. Milijoni pred
Kristusom niso uživali te sreče, za svetnike
nove zaveze je bilo pogosto sv. obhajilo edina
in največja sreča. Marija z angeli moli Je-
zusa, ki pride v tvoje srce. Zares: »Akoravno
je Bog najmodrejši, bi nam vendar ne bil
možgal dati kaj boljsega; akoravno je največji,
bi nam ne bil možgal dati kaj večjega, in ako-
ravno je najbogatejši, bi nam ne bil možgal
več dati, kakor nam je dal — sebe samega.«
(Sv. Avguštin.)
A. P.

Vzgoja otrok v krščanski družini.

(Priobčuje župnik Jožef Volc.)

(Dalje.)

Tretje, kar naj storé krščanski starši, da bodo njih otroci zadovoljno živeli na tem svetu, je to: Zbudé in vzgójé naj v otroku kar mogoče vse talente, ki jih je Bog položil v njegovo dušo. O tem bomo sicer govorili obširneje še kesneje. Tu omenimo le to-le: V otroku je že vse vsejano kakor na gredici, samó zbuditi je treba, da vznikne in se razvije. »Življenje, nadarjenost in ljubezen,« piše učeni francoski vzgojeslovec škof Dipanlú, »duhovitost, talent in veleumje; zdrava pamet in zdrav presodek; volja, značajnost in vest; vednosti, umetnosti, da, še celó obrtnija; vera, poštenost, resničnost in druge vrline; vse, kar je velikega in božjega v človeštvu, vse to je vsejano brez imena in brez luči v otroku, in bi ostalo tam zakopano in neizrabljeno v globinah otroške nature, če bi nihče ne poskrbel, da se vse to spoštljivo razbere in vzgoji s pomočjo svete vere.« Ali bi bil mar res otrok imenovati srečen in koristen ud človeške družbe, če bi starši pustili, da bi vsi ali pa mnogi njegovi lepi talenti shirali v njem in zamrli brez sadu? Čimveč človek vé in zna, temveč lahko stori v čast božjo in v blagor bližnjega. In čimveč stori, tem srečnejšega se čuti, ker ga hvali vest in ga razveseljuje zasluženje pred Bogom ter hvaležnost ljudi.

Vrhutega pa uči še izkušnja, da se strasti ne utegnejo razviti in okrepiti v otroku, če se lepó in močno razvijajo v njem prej dobre lastnosti in talenti.

Še četrty opomin: Starši naj otroke karmoč že doma izšolajo za srečno in zadovoljno življenje. Privadijo naj jih zlasti tistemu delu, ki bo najbrže otroku poglavitni opravke vse poznejše življenje. Če si kmet, pa sprevidiš, da bodo morali tvoji otroci tudi prijeti za teboj za plug in za brano, ko dorastejo: drži jih predvsem na kmetiško delo, navdušuj jih za kmetiški stan, za rodno zemljo in pripoveduj jim o svojih izkušnjah, kako se pametno in s pridom gospodarji. — Če si kmetška gospodinja in imaš hčere, ki bodo morale iti kdaj po gruntih, ena sem, druga tja: nikar jih ne izmehkuži za bledolične gospodične, ki znajo le čipkati in kvačkati, brenkati in pevati, pa sitnariti z »oprostite« in »blagoizvolite« (vsa čast sicer pametni omiki!) — toda ne znajo morda srajce zakrpati, hiše dobro pomesti, zelja skuhati in kruha speči. Ali naj taka stvarca božja po-

tem podpira tri ogle pri hiši? — Istotako je z otroki, ki jih veseli kako rokodelstvo, obrt, trgovina, vednostno ali umetnostno študiranje. Takemu nagnjenju se mora dati že v domači hiši prava smer, da ne bo kdaj otrok nesrečen in brezkoristen v življenju. Če imajo starši katerega med otroci, ki kaže bister razum in veselje do knjige in učenja, naj povprašajo pri učeniku in pri katehetu, ali bi se ne dalo iz njega kaj izšolati. In če dobe dovoljen in vzpodbudljiv odgovor, naj ne skoparijo, marveč naj pomorejo otrokovim talentom do razvitka in do moči, četudi gre morda doma bolj po tankem in mora otrok izkrajja ogrebatí revščino. Brez muke pač nikjer ni dobre moke. Pa tudi to, kar se sicer zdaj najmanj čisla, ne bo največja nesreča za tvojega otroka, ako bo moral biti posel ali delavec, ker mu ne moreš po svojem ubožnem stanu nakloniti kaj drugega. Pa moraš tudi poskrbeti, da se dobro izuri v opravilih, kakršna morajo opravljati posli in težaki, da se bo znal prav lotiti vsakega poselskega ali dninarskega dela. Nikjer ne marajo za takega, ki ni »za rabo«. Zato naj ti otrok, ko nekoliko odraste, pomaga doma pri vsakdanjih opravilih; dobro bo pa tudi, ako ga pošlješ kam k sorodnikom ali dobrim znancem v delo ali začasno službo, da se privadi. Dobri posli ter spretni in pridni delavci so dandanes tem bolj v čjslih, ker jih ni lahko dobiti.

Taka je torej dolžnost vzgojiteljev, da po pameti naravnajo otrokovo pot v življenje, četudi si morajo pri tem sami kaj pritrčgati; in pa da seznanijo otroka s trudi in z odgovornostjo, z nevarnostmi in ugodnostmi, z dolžnostmi in pravicami tistega stanu, ki mu bo otrok najbrže kesneje pripadal v življenju. Seveda pri tem ni otroka siliti, češ: To boš, kar jaz hočem! Le opazovati ga je treba, da se na to obrne, za kar mu je Bog dal talente, in kjer bo po človeški presodbi največ lahko koristil sebi in drugim v življenju. To bo podprlo otrokovo srečo na svetu in mu še pripomoglo do gotoveje sreče v večnosti.

3. Plemenita značajnost.

Kar sta drevescu kol in trta, to sta otroku oče in mati. Dokler je otrok navezan na starše in dorašča pod njih skrbnim nadzorstvom in vodstvom, se pač ni posebno bati, da bi se spridil. Toda kol in trta morata enkrat od drevesca; vzgoja otrok pa tudi

enkrat neha. Ko pa neha in vzgojitelja nimata več zadostnega vpliva na otroka, tedaj se pa začne za otroka najnevarnejši čas: otrok ima biti samsebi vodnik, učenik in vzgojitelj. Ali se bo zdaj še ravnal po naukih in navodilih svojih vzgojiteljev, ali pa bo šel za mamili svojih hudih nagnenj in za vabili sladkoustih zapeljivcev? Ali bo sad domače vzgoje zorel naprej, ali pa se ga bo lotila gniloba, da ga spači in konča? Oh, koliko obeta marsikateri gojenec, dokler je v skrbni domači vzgoji; a koliko jih naglo propade pozneje, ko vstopijo v samostojno življenje! Koliko truda in stroškov brez sadu, koliko skrbi zastonj, koliko upov uničenih! Otrok se je komaj dobro otrešel vzgojnega jarma, pa že živi po svoji glavi in sli, malomaren za vse, kar mu je prej priporočala in naročala skrbljiva domača in šolska vzgoja. Koliko bridkih skušenj!

Ali ti ni torej lahkocumljivo, dragi oče in mila mati, da je treba dovzgojiti otroke do neke samostojne volje, da bodo tudi pridni ostali in ves čas svojega življenja se vedli kot dobri služabniki božji in koristni člani človeške družbe? Kaj ti pač pomaga, oče in mati, če si pridobi tvoj otrok še toliko vednosti in vsestranske ročnosti ter se izvežba v še tako finem vedenju, če mu pa manjka enega: da bo ostal dober tudi kesneje v prostosti. To je šele krona vse vzgoje, če je otrok toliko utrjen v dobrem, da se odloči v vseh skušnjavah tudi samodsebe vedno za dobro in se mu toliko studi vsak greh, da ga mrzi iz lastnega nagiba, pa naj se mu ponuja še tako priliznjeno in naj mu nudi še tolik užitek. Tako samostojnost in vztrajnost volje imenujemo plemenitost.

Oglejmo si par zgledov! Kalif (poglarar) Abd-Almalik je bil sicer Turk, toda po svoji veri pošten mož. Strogo je živel po vesti in si je pridobil po poštenih potih tudi lepo premoženje. Imel je sina Velida. Vzgojitelji so mu ga vzgajali, kakor so pač znali. Mladenič je bil še dokaj dober, dokler je živel oče. Vsak dan je zvesto prebiral koran (to je: turško versko postavo) in se ga naučil na pamet. — Kar pa mu oče zbolil in umrje. Ravno je mladi Velid bral in molil iz korana, ko mu pride sluga povedat, da je oče umrl in da je postavil njeega, svojega sina Velida, za dediča vsega svojega premoženja in visoke kalifatske časti. Kaj je storil mladi Velid? Kot bi trenil, je zaprl knjigo, jo vrgel v kot in zaklical: »Danes sva se videla zadnjikrat!«

Kaj pravite: Ali je bila to značajnost, plemenita značajnost? Tc ni nista plemenita značajnost, to je bilo vetrenjaštvo. In žali-

bož, takih puhlih vzgojnih sadov tudi med nami ne manjka. Dokler hodi mladež v šolo, in jo še more krotiti očetova roka in materina beseda, še kaže nekaj gorečnosti v dobrem. Ko pa izpodraste domači vzgoji — kako naglo izpuhti v marsikateri mladi duši vse navdušenje za vero in pošteno življenje! Če z besedo ne, pa z dejanjem tem očitneje izražajo taki omahljivci, da jim je malo mar naukov, ki so jih slišali iz ust svojih staršev in učiteljev.

Drugačen junak kot zgoraj omenjeni Velid je bil pa n. pr. egiptovski Jožef, ki ni bil zgleden mladenič samo doma, dokler je bil pri očetu, ampak tudi na tujem, ko je bil prodan v Putifarjevo hišo. Ali pa: Kako plemenito-značajni so bili tudi tisti trije mladeniči, ki so bili vrženi po povelju kralja Nabuhodonozarja v ognjeno peč, ker niso hoteli darovati maliku. Kar so spoznali za pravo, tega so se držali neomajljivo, pa naj jim je pretila tudi smrt. Ali mislite na one milijone junaških mučencev svete katoliške cerkve, krvavih in nekrvavih, ki niso vpraševali, kaj je težko ali lahko, marveč le, kaj je volja božja, in so radi vse žrtvovali in pretrpeli, da le niso žalili Boga. To se pravi sam sebe prav voditi in samsebi prav ukazovati, ko preneha vzgojiteljevo vodstvo in ukazovanje. To je plemenita značajnost, krona vse vzgoje.

Toda razmotrimo zdaj: Kako pa treba ravnati z deco že pri domači vzgoji, da si bo pridobila in se utrdila v tej plemeniti samostojnosti.

Prvo bodi to: Starši naj kažejo s a m i v vsem svojem dejanju plemenito značajnost. Če je oče, kakor pravimo, »švigašvağa« — danes tak, jutri drugačen; zjutraj pobožen, zvečer preklinjevalec ali kvantač; doma pošten, na kupčiji pa goljufiv; med kmeti veren, med gospodo pa dvomljivec: potem naj pridiguje svojim otrokom o plemeniti značajnosti, kolikor mu drago — otroci bodo postali neznačajniki ali pa še ostali zakrknjenci svoje žive dni. Ali pa mati, če je vetrnica, ki se obrača, kakor sapa veje; in ravna, kakor bolj kaže: moli in kolne, hvali in obira, pridiguje in pohušuje vse vprek in eno nad drugo — naj potem uči svoje hčere plemenite značajnosti, kolikor hoče; njene hčere bodo vse prej, samo v dobrem stanovitne in značajne mladenke nikdar. Kakor pač mati prede, tako hči tkè. Kar se v luži zleže, pa rado v lužo leže.

Nadalje je tudi treba, da starši preveč ne vklepajo svojih otrok, ko jih vzgajajo, ampak jim pustè tudi kaj prostosti v njih ravnanju. To je zato potrebno, da starši

vidijo, kako se bodo otroci okrenili, ko bodo prepuščeni samisebi. Če store otroci v prostosti nápak, jih je treba posvariti in iznova krepko poučiti, potem jim pa spet dati prostosti, da ne bodo le pod varuštvom delali dobrega in se čuvali hudega, ampak iz notranje potrebe in prepričanja. Kdor pa svoje otroke le pritiska in prižema z vednimi opomini in pretenji, bo vzgojil rod slabičev, ki se ne bo znal nikdar sam prav vladati in voditi, pa bo cepnil v prvi skušnjavi, da bo le enkrat izpod vodstva in nadzorstva.

Če je katera tvojih nagnjena k tatvini, nikar ji ne zaklepaj vseh omar in ne nosi ključa vedno v žepu. Pusti tuinsem otroku omaro odprto, v nji pa zaznamuj, kaj imaš in koliko, da boš videla, kako se bo deklíč odločil: za pošteno ali za nepošteno. — Enako je z denarjem. Ni dobro, če se otroku nikoli nič ne da v roko. Stisni mu včasih kaj vinarjev, da vidiš, kako jih bo otrok obrnil. Daj otrokom včasih tudi popolno prostost gledé verskih vaj, da vidiš, če bodo samiodsebe zjutraj molili, kolikokrat bodo šli iz lastnega nagiba v delavnice k sv. maši ali k spovedi ali k sv. obhajilu. To, vidiš, pomaga, otroke voditi do samostojnosti, do plemenite značajnosti. Kako pa mati potrpežljivo in modro ravnaš, ko učiš otroka hoditi! Najprej ga držiš za obe roki, čez čas samo še za eno, potem samo še za en prstek, končno le še malo za krilce — dokler ne gre čisto varno svojih nog. Iste potrpežljivosti in modrosti ti je treba, ko učiš otrokovo voljo prav hoditi in pravo voliti, pa zato ne smeš precej tarnati in obupavati, če otrok še katerikrat kinkne na slabo plat, preden se popolnoma utrdi v plemeniti samostojnosti. — To pa, kar velja za čednostno življenje, velja v enaki meri tudi za stanovsko izučbo otrokovo.

Naš Gospod Zveličar je tudi le polagoma vodil svoje apostole do zgledega samostojnega delovanja. Po svojem vstajenju je ostal še 40 dni med apostoli, da jim je dal še zadnjih navodil, kako naj samostojno delujejo. Nevidno jih je sicer vedno podpiral, vidno pa se jim je prikazal semintja, kadar je bilo posebno treba. — Tako naj bi tudi vsak oče privajal svoje sinove polagoma na samostojno gospodarstvo, ali mati hčere na gospodinjstvo, da otroci — seve pod nadzorstvom — sami kupujejo, prodajajo, izbirajo, se pogajajo itd.

Tretje pravilo je to: Če hočejo starši, da bodo njih otroci kdaj v samostojnosti plemenito-značajni, naj jih nikar preobilo ne hvalijo, kadar storé kaj dobrega. Nekatera mati je že taka, da ima za vsako dobro delce otrokovo kup sladkih besedi. Če otrok

zjutraj moli: »Pridkan — pridkan!« Če spiše nalogo ali se nauči, kar treba — že spet: »Pridkan — pridkan!« Če pusti v miru mleko na polici in med v omari, pa že spet: »O, to znaš ubogati!« Tako ravnanje ubija otrokovo značajnost. Otrok naj vé, da je dolžan delati dobro in se ogibať hudega — ne zato, da dežuje nanj pohval in priznanj, ampak zato, ker Bog tako hoče in velewa, in tako biti mora. Če bo otrok dober in pošten samó materi in očetu na ljubo, težko bo ostal na pravi poti, plemenitoznačajen, ko ne bo imel več staršev za hrbtom ali pa sploh ne več na svetu.

Četrto: Plemenito značajnost vzbujá in ohranja v otrocih zlasti strah božji. Če si hočeš vzgojiti vrlih, modrih otrok, ne pa hinavcev in odpadnikov, vcepi jim zgodaj prav globoko v srce strah božji. Med darovi Svetega Duha je ta dar strahu božjega sicer zadnji, najgloblje doli; dar modrosti pa je prvi in najvišje gori. Tako naj bo tudi v otroških srcih: prav globoko doli na dnu srca dar strahu božjega, pri vrhu srca in vedno na razpolago pa prava modrost. O ta strah božji — kako skrben in močan čuvaj plemenite značajnosti je to! »Svobodi je varučke potreba,« pravijo škof Slomšek, »da se ne pobije; njej je varučka modrost, varuh pa strah božji.« Plemenitoznačajen bo ostal izmed otrok v vseh težavah in izkušnjavah življenja najzanesljiveje le tisti, ki bo prav vživo prepričan, da je Bog vseviden, vseveden in povsod pričujoč; da pravici njegovi nihče ne odide in da je strašno pasti v njegove roke. Ta strah božji je najlepša dota iz domače hiše, pa tudi najtrpežnejša, ker gre z otroki, ko se razidejo, na jug in na sever, na iztok in na zatok, po vseh cestah in po vseh ulicah, v vse družčine in samščine, skozi dni in noči — ko vse drugo zaostane za njimi. Ta strah božji, ko je enkrat vkoreninjen v srcu, je otroku najzvestejši spremljevalec po opolzkih potih življenja; neustrašen pridigar in svarilec, ki nikoli ne opeša; vodnik, ki nikoder ne zaostane; drug, ki dviga in tolaži, razveseljuje in navdušuje, pa tudi ošteje in graja neusmiljeno, če ga človek ne posluša, zaide in pade. Zato je pa tudi tako neobhodno potreben ta strah božji, da človek pametno uživa svet, pa ob tem tudi večnosti ne pozabi. Že modri Sirah je pripisoval strahu božjemu to dvojno dobroto, da človeka osrečuje za čas in večnost. Pravi namreč: »Gospodov strah je čast in slava in veselje in venec radosti (v večnosti); Gospodov strah srce oveseljuje in daje veselje in radost in dolgo življenje (na tem svetu).« (Sir. 1, 11, 12.)

Pa končno še nekaj, kar posebno krepko vzdržuje in izpopolnjuje v otrocih plemenito samostojnost. To je v d a n o s t d o s v e t e C e r k v e. Otrok, ki rad posluša božjo besedo, uboga svojega spovednika, ravna po navodilih svojega dušnega pastirja, čišla škofo in papeža kot nezmotljivo versko oblast na zemlji, tak otrok bo ostal — upravičeno upanje je — neomajno zvest naukom, ki jih je prejel od svojih krščanskih staršev, in ne bo lahkomišelnost klonil ne notranjim izkušnjam, ne vnanjim zapeljivostim. Hkrati pa bo imel še to korist, da ga bo sveta Cerkev vzgajala naprej — noter do smrti; saj je sveta Cerkev edina vzgojevalna ustanova, ki uči in ravna po načelu: Človek ni nikoli zadosti vzgojen. »Kdor je pravičen, bodi še pravičnejši; in kdor je svet, bodi še sveteljši,« — to je eno glavnih pravil krščanske nračnosti in krščanskega vzgojeslovja. Vidi se iz tega, kako prostrano polje je tu odprto najplemenitejši naprednosti: oblaženju in posvečenju duha in srca človekovega.

Živel je nekje oče, po imenu sicer kristjan, po življenju in dejanju pa pagan. Morda je mož sam čutil, kakšna reva je človek, če vzraste brez dobre vzgoje in živi brez Boga. Zato je dal svojega sinčka v vzgojo duhovnikom, ki so imeli v bližnjem mestu zavod. Na počitnice pa je fantič le prihajal domov. — Bilo je nekega petka med počitnicami, ko je sedel mladi dijaček s starši pri kosilu. Prinesó meso na mizo. Fantič dostojno pripomni, da mesa jesti v petek ne sme. Oče mu nevoljen zapove: »Doma ga pa boš!« Fantič na to: »Ko bi v petek jedel meso, bi

grešil zoper cerkveno zapoved in bi žalil ljubega Boga. Tega pa ne smem. Rajši si vzamem kruha, prikuhe in sočivja.« To je pa očeta užgalo. Nakratko veli fantiču: »To boš jedel, kar ti jaz ukažem. Če pa tega ne — pa hajd od mize, pa stradaj!« Fantič molče vstane in odide. — Mater je pa le peklo, ker je moral sinček od kosila. Brž mu vkuha nekaj postnega in mu nese skrivši v sobico. Toda — kakó se začudi, ko ji fantič možato pripomni: »Mamica, vi veste, da rad ubogam. Toda zdaj vas ne smem. Mesno jed mi prepoveduje Bog, postno so mi pa prepovedali oče. Oba moram ubogati. Obema pa ustrezem, če se malo popostim v čast in zahvalo ljubemu Zveličarju, ki je zame trpel na križu glad in žejo.« Mater je globoko presunilo. Odhitela je k možu in mu povedala, kako ji je sinček dejal. Oče se je sramoval. Genilo ga je. — Jeseni je spet peljal sinčka v duhovski zavod in je opomnil pri tej priliki nekemu profesorju: »Ta otrok me je privedel nazaj h krščanstvu!«

To je bila močna, plemenita, značajna duša v tem slabotnem otroku! Dobra vzgoja je to dušo požlahtnila, živa vera jo je razsvetlila, ljubezen do Boga in do svete Cerkve pa jo je razžarila do junaštva. Srečen pač gojenec in vzgojitelj, ki se radujeta take plemenite značajnosti! Piši ničle vso noč in ves dan: če ni spredaj še kake druge številke, je vsa vrsta brez vrednosti. Enako je pri vzgoji. Ravnaj otroka vztrajno na časno in večno srečo: ves trud bo zaman, če ga ne privedeš do kremenite, plemenite značajnosti. To je jedro vse vzgoje.

Nov sijajen dokaz naklonjenosti sv. očeta abstinentom.

Novi odpustki zmernikom in zdržnikom.

Glasilo sv. stolice »Acta apostolicae sedis« prinaša v svoji 9. številki t. l. z dne 12. junija odlok z naslovom »Posebne duhovne milosti v prilog udom društev zmernosti in zdržnosti.«

Sv. oče Pij X. je — tako pravi odlok — **zeleč pokazati svojo posebno naklonjenost družbam zmernosti ali zdržnosti in vzpodbuditi jih k živahnejšemu prekoristnemu delu** — izvolil dovoliti vsem tem društvom sledeče odpustke:

I. Popolni odpustki:

1. Na dan sprejema v društvo.
2. Na društveni praznik.

3. Na dan sv. Janeza Krstnika ali naslednjo nedeljo.

4. Štiri nedelje ali praznike v letu, ki jih enkrat za vselej določi za vsako škofijo posebe dotični škof.

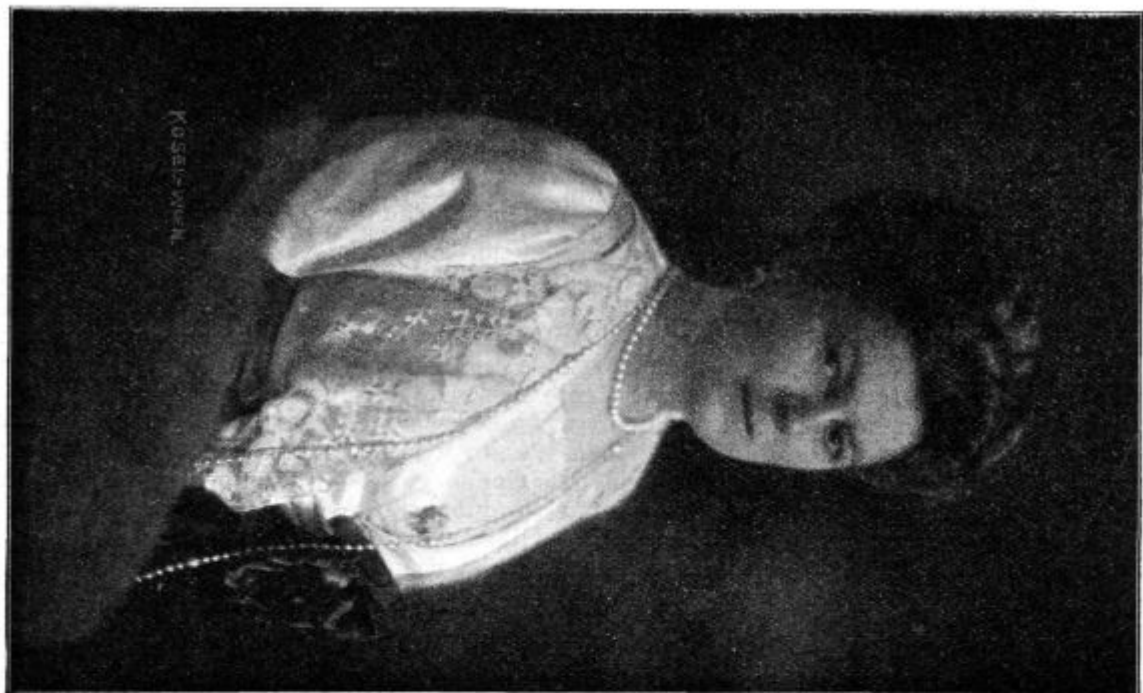
5. Enkrat v mescu, katerikoli dan, kdor vsak dan moli molitev dotične družbe, od škofa potrjeno.

Pogoji navadni: prejem sv. zakramentov, obisk cerkve in molitev v papežev namen.

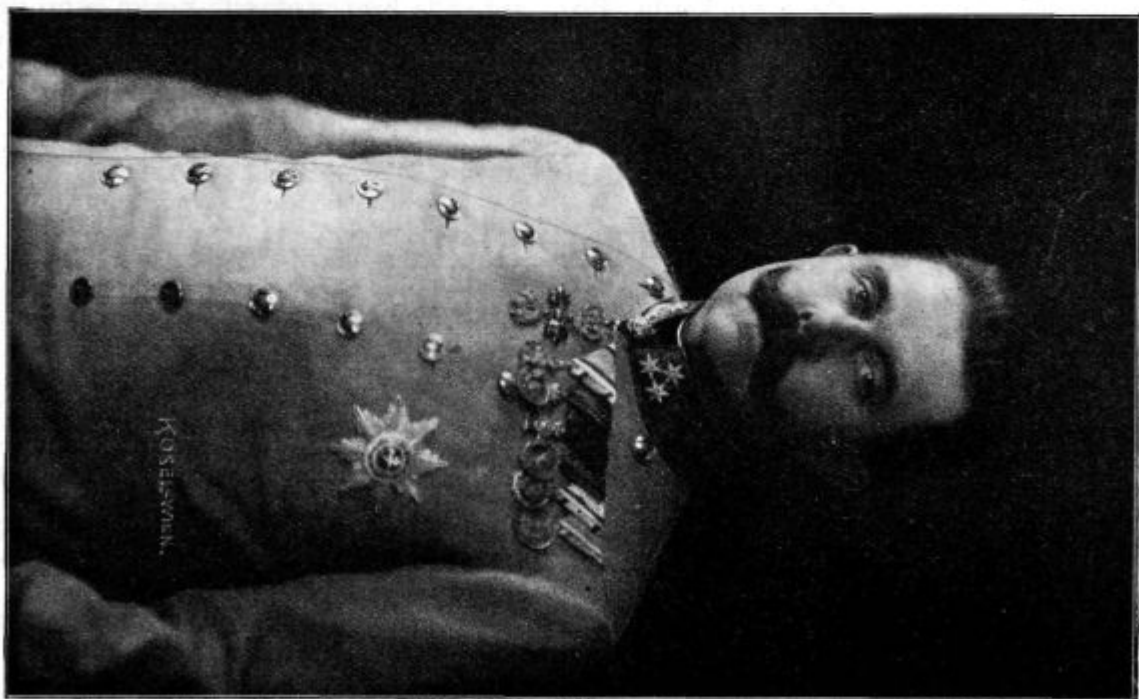
II. Nepopolni odpustki:

1. Sedem let in sedem kvadragen štiri dni v letu, katere enkrat za vselej škof določi, ob katerih udje obišejo kako cerkev

† Vojvodinja Zofija Hohenberg.

† Nadvojvoda Franc Ferdinand.

Družina prestolonaslednikova.

1914-1915

ali javno kapelo, ondi molijo na papežev namen in v srcu ponove obljubo ali zavezo zmernosti ali zdržnosti.

2. 300 dni, kolikorkrat udje:

a) skušajo kakega pijanca odvrniti od pijančevanja;

b) pripeljejo koga v društvo zapisat;

c) so pri društvenem shodu.

Vsi odpustki se morejo nakloniti dušam v vicah.

Obenem je dovolil sv. oče, da imajo vse sv. maše, ki jih opravi katerikoli mašnik pri kateremkoli oltarju za kakega uda (»Svete vojske«), tako zadostilno moč, kakor če bi bile opravljene pri privilegiranem oltarju.

* * *

Za vse prijatelje svete treznosti je ta dokaz in izraz naklonjenosti sv. stolice neprecenljive vrednosti.

Zadnji privilegij, se nam zdi, posebno živo priča o naklonjenosti in ljubezni svetega očeta do protialkoholikov.

Nepopolni odpustki, podeljeni zmernikom in zdržnikom, so pa — če smemo tako reči — posebno praktični; merijo prav na to, da bi se naše delo kar naj-

bolj pospeševalo: Odpustek imaš, če sam pri sebi obnoviš sklep zdržnosti; odpustek, če koga od pijančevanja odvračaš; odpustek, če ga v »Sveto vojsko« vpišeš; odpustek, če si pri društvenem shodu. Kaj se pravi to drugega, kakor: potrjujte se pogostokrat v svojih sklepkih! odvračajte pridno ljudi od pijančevanja! vpisujte jih v društvo! hodite pridno k protialkoholnim shodom! Da boste to rajši in z večjo vnemo delali, vam damo odpustke. Vsakemu torej, kdor na duhovne milosti kaj »drži«, bo to dovoljenje sv. stolice vzpodbuda k sodelovanju, k agitaciji.

Ti odpustki so pa podeljeni ne vsem zdržnikom in zmernikom, ampak le »u dom društev zmernosti ali zdržnosti« — z drugo besedo: organiziranim protialkoholikom. Odslej bo torej še manj veljal izgovor: Če sem vpisan ali ne, saj tako ne pijem! Kdor je organiziran (vpisan), ima dobiček od društva in društvo od njega. Kdor ni vpisan, nima nobenih odpustkov, je torej on na škodi; in za organizacijo ne šteje nič in ne pomeni nič. Kaj torej velja drugega kakor: Organizirajte se! Vpišite se v »Sveto vojsko«!

Vesela sprememba.

»Bogoljub« se zanima za vse, prav za vse stanove. Zadnje čase posebno vneto govori vojakom. Naj prinese enkrat tudi kaj veselega, ne samo karanja.

Vojaki so precej časa veljali za stan, v katerem se večji del skoro vsak mladenič pokvari. In ni čudno. Vojak je bil znan najpogosteje kot zapeljivec nerazsodnih deklet. Rezervist mi je pravil, kako se vojaki šalijo in norčujejo iz cerkve. Kadar imajo spoved ali mašo, je fantom dano prosto ali opravljati v vojašnici službo, ali pa iti v cerkev. Fant se izjavi, da hoče imeti »Kirchgang«, da gre v cerkev, zunaj vojašnice pa krene na zabavo.

Letos pa sem opazil čudno spremembo. Vojaki 87. pešpolka v Celju v nenavadno velikem številu obiskujejo farno cerkev, še bolj pa romarsko misijonsko cerkev sv. Jožefa pri Celju ter tam prav ginljivo lepo in spodbudno opravljajo

svojo pobožnost. Tudi prej so posebno radi prihajali k sv. Jožefu, toda samo zato, da bi lovili in zapeljevali dekleta, ki prihajajo k popoldanski službi božji ali pa na duhovne vaje. Zdaj pa prihajajo — k maši! Tega prej ni bilo videti.

Res je, tudi zdaj še prihajajo vojaki v popoldanskih urah na grič sv. Jožefa, da bi se tam zabavali z dekleti; mlajši vojaki iz linije so to. Oni pa, ki prihajajo, da opravljajo pobožnosti, so starejši vojaki, ki pridejo na orožne vaje. Pozna se torej na njih, da so odložili lahkomiselnost in prevzetnost. Morda že čutijo skrbi vsakdanjega civilnega življenja, morda so pa to še povrh sadovi domačega izobraževalnega dela.

Bodi temu kakorkoli, lepo zgledno je, da vojaki, četudi so samo rezervisti, prihajajo v trumah v cerkev. Morda počasi potegnejo s svojim zgledom tudi mlajše razuzdance za seboj. Saj »zglede vlečejo«.

—b.

MARIJINO CVETJE

Pregled Marijinih družb ljubljanske škofije.

Dekanija: Litija.

Dekanijski vodnik: Matej Rihar, dekan v Šmartnem.

Število Marijinih družb: 25, članov 1815, Marijin vrtec: 727.

	Družba:	Ustanov. leto:	št.	Marijin, vrtec: dečki deklice	
Šmartno pri Litiji	za mladeniče	1901	154	60	80
	» dekleta	1901	372	<hr/>	
			526	140	
Dobovec	za dekleta	1905	34		
	za mladeniče	1899	42		
Dole	» dekleta	1899	208		
			250		
Hotič	za mladeniče	1912	11	16	17
	» dekleta	1905	32	<hr/>	
			43	33	
Janče	za dekleta	1905	49		24
Javorje	za dekleta	1912	36		
Kresnice	za dekleta	1906	55	10	23
				<hr/>	
				33	
Polšnik	za mladeniče	1910	?	39	49
	» dekleta	1900	65	<hr/>	
			65	88	
Prežganje	za mladeniče	1902	73	8	10
	» dekleta	1901	105	<hr/>	
			178	18	
Primskovo	za dekleta	1910	67		15
Radeče	za dekleta	1905	195	57	126
	» žene	1913	?	<hr/>	
				183	
			195		
Sava	za dekleta	1905	26		25
Svibno	za dekleta	1904	56		
Sv. Jurij pod Kumom	za dekleta	1906	56		
št. Lambert	za mladeniče	1907	?		26
	» dekleta	1902	27	<hr/>	
			27		
Litija	za mladeniče	1912	9	11	11
	» dekleta	1902	55	<hr/>	
			64	22	
Zagorje o. S.	za dekleta	1901	88	50	70
				<hr/>	
				120	
				16	

Dekanija: Kamnik.

Dekanijski vodnik: Ivan Lavrenčič, dekan in častni kanonik v Kamniku.

Število Marijinih družb: 33, članov: 2940, Marijin vrtec: 887.

	Družba:	Ustan. leto:	št.	Marijin vrtec:	
				dečki	deklice
Kamnik	za mladeniče	1899	59	48	60
	» dekleta	1899	94		
			153		108
Dob	za dekleta	1906	148		
Domžale	za mladeniče	1904	54	71	87
	» dekleta	1904	233		
	» žene	1909	217		158
			504		
Gojzd	za mladeniče	1901	19	45	91
	» dekleta	1901	48		
			67		136
Homec	za mladeniče	1903	70	56	65
	» dekleta	1903	100		
			170		121
Komenda	za mladeniče	1899	87	42	40
	» dekleta	1899	92		
			179		82
Mekinje	za mladeniče	1900	78		
	» dekleta	1900	238		
			316		
Mengeš	za mladeniče	1904	20	37	49
	» dekleta	1904	301		
			321		86
Motnik	za dekleta	1911	45		
Nevlje	za mladeniče	1900	49		
	» dekleta	1900	79		
			128		
Rova	za dekleta	1897	38		
Sela	za mladeniče	1905	21		
	» dekleta	1904	87		
			108		
Sp. Tuhinj	za dekleta	1907	84		
Stranje	za mladeniče	1905	26	21	49
	» dekleta	1905	66		
			92		70
Špitalič	za dekleta	1902	51		
Tunjice	za dekleta	1900	34		
Vodice	za mladeniče	1900	30	76	50
	» dekleta	1900	217		
			247		126
Zg. Tuhinj	za mladeniče	1898	23		
	» dekleta	1898	95		
	» može	1901	35		
	» žene	1899	104		
			255		

Vzorna družbenka, Krivčeva Micika v Retečah.

(Dalje.)

V izobraževalnem društvu.

Pravila dekliške Marijine družbe vele-
vajo dekletom, naj bodo pomočnice in goreč-
nice pri vsaki dobri stvari. Gotovo pa je iz-
obraževalno društvo v župniji dobra stvar.
Zato je bila rajnica kot dobra družbenka
med prvimi, ki je zaželela, da bi se pri iz-
obraževalnem društvu zasnoval tudi ženski
odsek. Tej želji nekaterih dobrih deklet se je
ustreglo, ko se jih je zglasilo zadostno šte-
vilo. Ko je bilo treba voliti majhen odbor za
ženski odsek, so vse članice soglasno izvolile
Micko, in sicer za knjižničarico. Pa je tudi
res ni bilo za to sposobnejše; kajti nobena
druga dekleta v župniji ni prebrala toliko
knjig, kakor rajnica, čeprav je bila tedaj
stara šele 16 let. Ko pa je postala članica
ženskega odseka, tedaj je prebrala kmalu
knjige naše precej obširne knjižnice in ko-
maj je čakala in povpraševala, če smo kupili
že kako novo knjigo, da bi jo prva dobila v
roko in prebrala. Zato si jo pa dobil navadno,
zlasti ob nedeljah, pri knjigi. Še na bolniški
postelji par tednov pred smrtjo si je dala
izposoditi nekaj novih knjig in jih nekoliko
brala, kajti dolgo branje je bilo tedaj za njo
že pretežavno. Ena izmed knjig, ki si jih je
Micka v boleznih izposodila, je bilo poročilo
o slovensko-hrvatskem katoliškem shodu v
Ljubljani, katerega se je z velikim veseljem
in vzkipevaajočo navdušenostjo udeležila, in
sicer v narodni noši, katera ji je posebno
lepo pristojala. Ž njo vred so še štiri druge
družbenke šle na katoliški shod v narodni
noši, katero so si večinoma za to priliko na
novo omislile. Kakor povsod, tako je tudi v
izobraževalnem društvu ostala stanovitna do
zadnjega. Ko je mnogo članic odstopilo ali
pa so vedno bolj poredkoma prihajale k pre-
davanjem za ženski odsek, ni Micke nikoli
manjkalo. In prav tisti dan, ko je nato resno
zbolela, se je vidno zelo bolna dne 25. janu-
arja s par drugimi članicami udeležila red-
nega letnega občnega zbora. Takoj drugi dan
pa smo zvedeli, da je ponoči kri bljuvala in
v petek nato se mi je prišla opravičevati, da
ne more nekaj časa hoditi k pevskim vajam,
da ne bo mogla peti na koru in se ne udele-
žiti na svečnico družbenega shoda. Kako
vestna in skrbna! Četudi je bila nevarno
bolna, vendar ni marala ostati v postelji, ker
je upala premagati bolezen, kakor jo je že
parkrat, a sedaj je prišlo že predač.

Da je bila Micka tako željna izobrazbe,
tako versko in narodno zavedna, ni majhna
zasluga njenih dveh bratrancev, ki sta od-
lična narodno-katoliška dijaka in se letos,
upamo, po dovršenih juridičnih študijah eden
z Dunaja, drugi iz Prage povrneta v njima
tako k srcu prirasle Reteče. Lepi zgledi ver-
skega življenja, delovanje pri izobraževalnem
društvu, marljivo delo pri poljedelstvu niso
mogli ostati brez vpliva na mehko dekliško
srce. Spoznala je, kako se lahko družiti ver-
nost in pobožnost z izobrazbo in delom in
skušala jih je posnemati v tem. Eden izmed
njih mi je blagovolil podati o značaju rajne
Micke nekako te-le misli: »Človek se mora
čuditi, kje pride dekleta, vzgojeno na kmetih,
brez šol, brez družbe, do takih lastnosti, ki
navadno zahtevajo dosti psihologične vzgoje.
Dosti lepih zgledov ni imela okoli sebe (ra-
zen domačih — op. pis.), saj tudi ni prišla
skoro z nikomer v dotiko (razen pri petju, v
društvu in pouku za igre — op. pis.), ker je
bila vedno doma; zato sem jaz prepričan, da
se je Micka sama vzgojevala na podlagi ver-
skih nauk, na podlagi dobrega berila in
svoje izredne nadarjenosti, kakor tudi svo-
jega plemenitega srca. Silno je bila vedo-
željna, črpala je bodisi iz knjig, bodisi iz pri-
povedovanja. Izredno je bila vestna pri
vsaki dolžnosti in vsakem opravilu, nikdar
polovičarska.«

Cerkvena pevka.

Kdor vé, kako težko je zlasti v majhnih
župnijah dobiti cerkvene pevke in jih ob-
držati, tak šele vé, kako velika dobrota je
dobra, točna, vestna in stanovitna pevka, ki
popeva v čast božjo. Od ljudi tako nima pri-
čakovati drugega kakor poleg neprimerno
majhne nagrade še kakšno pikro opazko, ker
se čuti tudi neveščak poklicanega presojeti
cerkveno petje. Pri takih razmerah se mora
pevka res že precej odlikovati v čednostih
in se žrtvovati, da vztraja do konca, četudi
vidi, kako druga za drugo zapuščajo pevski
kor. Taka vrla cerkvena pevka je bila rajnica
Micka. Ko je bilo že na tem, da petje v cer-
kvi preneha, je z dvema tovarišicama vztra-
jala in tako pomagala, da se je boljšalo cer-
kveno petje, ker so se na župnikovo priporo-
čilo oglasile nove pevke. Treba je bilo mno-
go pevskih vaj skozi celo leto, največkrat po
dvakrat na teden. Ker pa kmečka dekleta ne

utegnejo priti podnevu, morale so prihajati po trudapolnem delu zvečer. A prišle so z vidnim veseljem, pred vsemi drugimi pa rajnica, ki nikdar ni zamudila. Zaradi rahlega zdravja bi bilo bolj prav, da bi ne bila pela toliko, čeprav smo jo silno potrebovali, a nikdar ni niti z besedico omenila, da bi nehala peti zaradi bolehnosti. Le tu in tam je sopevkam omenjala, da visoke note težko poje — bila je namreč prva sopranistinja. Pela je do zadnjega. Še v boleznii ji ni šlo petje iz misli. Popraševala je, če bodo že v nedeljo peli ono mašo, katero so se nanovo naučili; sama je vzela note v roke in po njih skušala peti. V boleznii je včasih pela Marijino pesem:

Marija, skoz življenje
Voditi srečno znaš;
Ti pelji skoz trpljenje
Življenja čolnič naš.

Ti krmi ga v valovih,
Ti brani ga v vetrovih.
Marija, Marija,
Hiti na pomoč!

ali pa:

O Marija, naj prepevam
Tvojo slavo iz srca,
Da v ljubezni se ogrevam
In živim le za Boga.

Ti si bramba in veselje,
Up edini grešniku;
Spolni, Mati, moje želje
Ter me zroči Jezusu!

Iz takih pesmi lahko spoznaš, kakšnih misli je bila ona v svoji boleznii. Pevajoč se je, rekel bi, ločila od sveta, da sedaj nadaljuje petje in poje nekako novo pesem pred sedežem, pesem, katere nihče peti ne more razen onih, ki so odkupljeni z zemlje; device namreč so. Tam poje pesem, katero je velikokrat pela: »O Jezušček moj, za vselej sem tvoj.« Tam izliva v pesmih čuvstva ljubezni do Jezusa, Marije in svetnikov, kakor jih je tukaj na zemlji tolikrat izlivala.

Gojiteljica svežih cvetic.

Slika Mickinega življenja bi ne bila popolna, ako bi ne omenjal, kako je ljubila in gojila lepe cvetice, res pravi znak njenega plemenitega srca. Dobro šolo za dobro vzgojo cvetic lončnic je imela doma pri svoji mlajši teti Katarini, katera ima tako srečno roko

pri negovanju cvetic, da Krivčeva hiša že davno slovi zaradi lepih cvetic. Zakaj pa je rajnica gojila cvetice? Zato da bi mogla zaljšati ob različnih prilikah oltarje, zlasti Marijinega. Da bi bil videl, s kakšnim veseljem so: ona, njene sestrice in teta prinašale ob sobotah cvetice v cerkev, kakor bi hotele reči:

S cveticami zaljšamo Tebi oltar,
ljubeča Ti srca prinašamo v dar.

Drugič pa tudi zato, ker je negovanje cvetic prav primeren »šport« za dekleta. Skrbno negovanje cvetic vzame mnogo časa in zato dekleta najdejo ob nedeljah svoje veselje v oskrbovanju cvetic in se obvarujejo neumnih veselic. Ko oskrbujejo cvetice, razmišljujejo, kako morajo skrbeti podobno kakor za cvetice tudi za čednosti svojega srca:

Tudi jaz sem rožica,
V božji vrt presajena.
Skrivam se zdaj tu, zdaj tam,
Trgati se pa ne dam.

Zato se pa dobre družbenke Marijine družbe bolj in bolj pečajo z vzgojo lepih cvetic in olepševalni odsek izvrstno deluje, tako da je ob slovesnejših prilikah v cerkvi vse v cvetju in se zdi kakor da so oltarji vzrasli iz cvetic.

Čudno je posebno to, kar pripoveduje teta Katarina, da se cvetice, ki jih je rajnica letos potaknila, niso marale prijeti in tudi druge niso tako bujno rasle kakor sicer. Ali so mar tudi njene cvetice hirale ž njo vred? Ko pa je umrla, so se pa kmalu poživile. Ali mar zato, ker je njih gojiteljica presajena v nebeški vrt, da tam vekomaj cvete? Ker je tolikanj ljubila cvetice, zato je pa tudi na mrtvaškem odru ležala med cveticami, ki so zlasti na kmetih redke začetkom marca. Kar smo imeli cvetja, prinesli smo k njenemu odru, posebno božičnice, ki so se začele ravno razcvitati, a ob njej so se bujno razcvetele ter cvetele tako dolgo, da smo jih imeli še ob božjem grobu, nadalje cinerarije, levkoje, pelargonije in zeleni evonymus. Zunaj v naravi so se pa ravno tedaj vzbujali iz zimskega spanja in dvigali svoje glavice zvončki, podlesek, trobentice. Dekleta Marijine družbe so kupile ljubiteljici svežih cvetic svež venec in obilo belih nageljnov ter belih levkoj, tako da je bilo njeno truplo pokrito z belim cvetjem. Res bela do smrti in še po smrti.

(Prihodnjič dalje in konec.)

Marija, češčena si ti!

Allegretto.

Ign. Hladnik.

p *f* *mf*

1. Ko noč - na te - mi - na se s svi - tom za - men - ja, in
3. Ma - ri - ja De - vi - ca, ti mo - je vo - di - lo, pri

p *f* *mf*

f *mf*

1. mi - la da - ni - ca mig - lja - ti za - če - nja, že
3. Bo - gu proš - nji - ca in u - pa - nje mi - lo: o

f *mf*

f

1. v te - be, De - vi - ca, u - pi - ram o - či, ter
3. spro - si, ko tru - plo mi smrt - no za - spi, da

f

rall.

1. mo - lim Ma - ri - ja, Če - šče - na si ti!
3. pel bom v ne - be - sih: Če - šče - na si ti!

Zbor enoglasn) ali soprani.

Andantino.

2. Ko tež - ke - ga de - la po li - cu pot li - je, se

mf

The first system of music consists of two staves. The upper staff is a vocal line in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). The lower staff is a piano accompaniment in bass clef with the same key signature and time signature. The music is marked *mf* (mezzo-forte). The vocal line begins with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line and chords in the right hand.

2. du - ša ve - se - la spo - mi - nja Ma - ri - je in

The second system of music continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line has a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. The piano accompaniment continues with similar rhythmic patterns.

2. vsmi - lje - na ma - ti po - moč mi de - li, ko

The third system of music continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line has a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. The piano accompaniment continues with similar rhythmic patterns.

2. po - jem: Ma - ri - ja, če - šče - na si ti!

The fourth system of music concludes the vocal line and piano accompaniment. The vocal line has a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. The piano accompaniment continues with similar rhythmic patterns.

3. kitico od začetka.

Slovenski misijonar

Usmiljenke v Odrinu.

Lansko leto smo v »Bogoljubu« poročali o delovanju slovenskih in hrvaških usmiljenk v Odrinu. Popisali smo, koliko strahu, lakote in pomanjkanja so uboge sestre pretrpele med obleganjem, kako so požrtvovalno stregle turškim in potem bolgarskim ranjencem. Komaj so bile rešene strašnega obleganja in so se veselile naklonjenosti bolgarske vlade, že so zopet ob koncu julija lanskega leta v Odrin prihruli Turki in z njimi mnogo novih skrbi in nadlog. Pa naj so že zmagovali Turki ali Bolgari, požrtvovalna ljubezen ubogih usmiljenk je vedno enako zmagovala ter vzbujala občudovanje kristjanov in nevernikov ter nazadnje tudi dobila zaslužno priznanje. Avstrijska, bolgarska in turška vlada je ponižne sestre, posebno pa sestro prednico odlikovala z raznimi redovi in zaslužnimi križci za velike zasluge med obleganjem in med vojsko.

Sedaj so sestre v svoji sirotišnici in šoli v zavodu »Marija Lurd« zopet začele z rednim delovanjem. Pred kratkim smo od sestre prednice Marije Jozefe prejeli naslednje poročilo:

»Naše sestre so celo leto stregle v bolnišnicah. Nekatero so vsled napora obbolele in tako sem morala sama šest mesecev poleg drugih opravil opravljati še službo kuharice. Vsak večer sem bila tako utrujena, da bi prej od utrujenosti zaplakala, kakor da bi pisala. Zato sem morala toliko časa odlašati.

Predvsem se zahvaljujem za Vašo podporo, ki ste mi jo poslali. Ljubi Bog naj vsem blagim dobrotnikom in plemenitim udom Apostolstva sv. Cirila in Metoda vse stotero povrne.

Nekoliko o stanju našega misijonskega zavoda. Letos smo zopet začele z rednim poukom v štirirazredni ljudski šoli in v osemrazredni višji dekliški šoli. Skupno imamo 150 učenk, med njimi 40 siromašnih Bolgark, katere brezplačno z vsem preskrbljujemo. Imele bi prostora za še večje število siromašnih otrok, in jako vesele bi bile, če bi jih

imele nad sto, toda še teh 40 moremo le z veliko težavo vzdrževati in oblačiti. Ne morem Vam popisati, koliko skrbi nam prizadeva naš misijon, zlasti še zdaj po vojski. V decembru lanskega leta sem bila v taki zadregi, da si nisem mogla pomagati; šla sem k turškemu poglavarju (guvernerju) Odrina ter mu vse povedala, da nimamo kruha za otroke in za druge osebe v hiši. On je prišel v zavod, videl našo revščino ter nam dal 50 vreč moke, kakršno imajo turški vojaki za svoj kruh. O kolikokrat smo že ostale brez kruha in denarja! Tudi pred kratkim sem zopet hotela iti k turškemu poglavarju prosit pomoči; a se zelo bojim, ker so Turki nasproti kristjanom jako neprijazni. Zavod bi bilo treba popraviti, ker so ga poškodovale topovske krogelje, treba bi bilo 20.000 kron, pa imamo še dolg.

Lahko si mislite, kako nam je hudo, ko dan na dan prihajajo prošnje od siromašnih bolgarskih družin, da bi sprejele v zavod uboge sirote, a ne moremo. Treba bi nam bilo pomoči, da bi mogle več storiti za čast božjo in razširjenje svete Cerkve, a nimamo sredstev, zvezane so nam roke.

Včeraj mi je prinesla sestra okoli 30 parov raztrganih čevljev naših sirot, a moramo čakati, da nam odkod pride pomoč, da jih damo popraviti.

Jako smo srečne, ko vidimo, da so se Slovenci in Hrvati začeli zanimati za balkanske misijone. Res opažamo, da misijonsko delo za razširjanje katoliške Cerkve med Bolgari lepo napreduje, odkar se je Apostolstvo sv. Cirila in Metoda zavzelo za naše misijone.

Ob koncu še omenim, da nam je bila bolgarska kraljica jako naklonjena in da bi se z njeno pomočjo veliko storilo za katoliško Cerkev, a dragi Bog je tako obrnil, da ona ni ostala vladarica Odrina.

Ponižno se priporočam molitvam in dobroti blagih dobrotnikov v Kristusu hvalježna

S. Marija Jozefa.«

Prijateljem bosenskega misijona

poroča oče Puntigam tako-le o nesreči v Sarajevu.

»Vsako srce ima svoje gorje, ki je marsikdaj težje od gore in globokeje od morja,« pravi ljudska prislovica. Da, vsako srce ima svoje gorje, a v teh dneh je prišlo skupno gorje čez tisoče src, ki še bijejo za našega cesarja in za katoliško Cerkev. In to gorje je resnično težje od gore in globokeje od morja. To gorje je toliko, da se mnogi boje, da bi Avstrija lahko na njem izkravela. Tisoči in milijoni zdihujejo: Nadejali smo se, da je on tisti, ki bo Avstrijo zopet napravil resnično katoliško, edino, veliko in moško, in zdaj je vsega konec!

Pa upati hočemo in dovolj je vzrokov za naše upanje, da je Bog zahteval veliko žrtev od Avstrije zato, da jo vnovič poživi, vnovič dvigne. Zakaj? Smelo trdim, če je kdaj umrl kdo za Avstrijo, odkar obstoja, tedaj sta bila to naš prestolonaslednik in njegova plemena soproga. Umrli pa nista le za ljudstvo, za državo, umrli sta za katoliško Avstrijo. Kajti ako bi bil prestolonaslednik pravoslaven in ne katoliški, nikdar bi ga ne bila prestrelila srbska kroglja. Med tem ko so katoliški in islamski prebivalci Bosne pripravljali visokima gostoma pravo zmago-slavje skozi Sarajevo, so srbski razbojniki po naročilu iz Belgrada metali bombe in streljali iz samokresov ter tako v enem trenutku uničili vse naše lepe nade.

Stal sem s svojimi dijaki blizu Stolnega trga, ko pride do nas glas, da sta se na obrežju vršila dva napada in je prestolonaslednik baje ranjen in leži v konaku. Stekel sem, kar sem mogel, h konaku s trdnim sklepom, da pojdem vsaj vojvodinjo tolažit. Saj je bila še predvčerajšnjim v našem mladinskem domu ter me osrečila z največjo ljubeznivostjo in z besedami naklonjenosti in zahvale. Gnalo me je z nepremagljivo silo, da se ji ponudim v pomoč. Konak je bil z vojaštvom zastražen, a častniki so me pustili brez ovire skoz. Prav tako mi niso zastavili pota mnogi generali, ki so bili navzoči od zadnjih vojaških vaj.

Na stopnicah mi pride nasproti č. oče provincijal frančiškanov in reče: »Oba sta mrtva! Dal sem jima odvezo. Gospa vojvodinja je še gibala ustnice, obraz prestolonaslednikov je bil zakrit, nisem ga videl.« Zdirjal sem po stopnicah v prvo nadstropje. V prvi sobi je ležala vojvodinja; obraz in roke je imela bele kakor lilije. Zaplakal sem in se zgrudil na kolena in govoril sv. odvezo

(sub conditione), potem stekel v drugo sobo, kjer je ležal prestolonaslednik. Prosil sem, naj mu odgrnejo lice. Bilo je blede in upadlo, vrat in usta krvava. Hitro spregovorim pogojno odvezo. Zdaj pristopi eden navzočih gospodov, rekoč: »Ali bi ne mogla visoka umorjenca še dobiti sv. poslednjega olja?« — »Gotovo, ako se še ni zgodilo.« — »Ne,« mi odgovore. Stečem, kar me noge nesejo, v kapelico sosedne frančiškanske kapelice, vzamem sv. olje ter zdirjam nazaj. Podelim najprej Nj. cesarski Visokosti, potem pa njegovi plemeniti soprogi sv. poslednje olje. Znano je, da so zdravniki dognali, da nastopi smrt šele nekoliko pozneje, nego se vidijo poslednji znaki življenja, zlasti ako je bil kdo siloma usmrčen; zato se sme in je zelo dobro, da se v takih slučajih podeli sveto poslednje olje vsaj pogojno. Mladi komornik dr. baron Morsey mi je stregel, dvorna dama grofica Lanjus je snela vojvodinji rokavice in čevlje. Kroginkrog so klečali in molili nad dvornik baron Rumerskirch in drugi dvorjani, cela vrsta generalov, zdravnikov, nadškof dr. Stadler, ki je bil ravnokar vstopil, pomožni škof dr. Šarić, papežev odposlanik Don Bastien.

Vse je ihtelo. Baron Rumerskirch se je jokaje vrgel nadškofu na prsi. Vsi so bili kakor okameneli vsled groze.

Gledali smo na mrtvi trupli in nismo mogli verjeti, da je res; ah, saj morajo biti to le grozne sanje! Vprašam višjega vojaškega zdravnika dr. Arnsteina, kje je ranjen nadvojvoda; pokaže mi rano na vratu, rekoč: »Vojvodinja je ustreljena v spodnji život.«

Prestolonaslednik si je v preteklih dneh pridobil naklonjenost vseh vojakov v še večji meri, ko je vodil vojaške vaje. Med tem je pa vojvodinja obiskovala katoliške cerkve, samostane in naš začasni mladinski dom. Kamor je prišla, je bilo kakor da pride solnce. Na mah si je s svojo očarujočo ljubeznivostjo prisvojila srca vseh. Občevala je z otroki kakor mati, božala jih je ter jim delila slaščice in razglednice s sliko svoje družinice.

Pri razstavi cerkvenih potrebščin naše Marijine družbe gospâ sem imel častno nalogo, da jo kot voditelj družbe pozdravim. Kmalu za tem, bilo je 26. junija proti poldne, je visoka gospa obiskala našo semeniško cerkev; tu jo je pozdravil superijor hrvaških očetov družbe Jezusove, Ljubljčan, Slovenec oče Ludovik Dostal in predstojnik naše hiše oče Maks Horman. Iz cerkve sem spremljal vojvodinjo v mladinski dom. Na hodniku

so stali č. opat trapistov iz Marija-zvezde pri Banjaluki in profesorji bogoslovja. Vsakemu je segla visoka gospa v roko. V lepo ozaljšani dvorani so že nestrpnost čakali moji dijaki svojo blago zaščitnico; sprejeli so jo z nepopisnim navdušenjem in gromovitim »Živio!« Potem so zasvirali slavnostno koračnico, zatem smo pozdravili jaz in eden dijakov dobro kumico naše marijanske družbene zastave. Na odru sta stali sliki visoke dvojice; ozaljšani sta bili s samimi vrtnicami. Sredi med njimi je bila dijaška Marijina zastava s krasnim trakom, darom navzoče kumice. Po dijakovem pozdravu so tamburaši zasvirali cesarsko pesem in »Liepa naša domovina«. Visoka gospa se je zahvaljevala opetovano s prisrčnimi in toplimi besedami za ta sprejem, za naše delovanje v Bosni ter se lastnoročno podpisala v spominsko knjigo dijaške čitalnice. Nato se je z veliko prisrčnostjo poslovila.

V soboto 27. junija zvečer je bil velik sprejem v Ilidžu, to je kopaljšče nedaleč od Sarajeva. Nadškof dr. Stadler je bil od visoke dvojice sprejet s posebno pozornostjo. Tu je povedala nadvojvodinja, kako iskren kristjan je njen soprog, kako je dober nadvse; nobeden dan ni brez svete maše, vsak prvi petek je pri sv. obhajilu itd.

Usodepolnega jutra 29. junija je bil prestolonaslednik v Ilidžu pri sveti maši. Bile so tam tudi sestre iz samostana sv. Avguština. Tem je bilo očividno, kako je nadvojvoda večkrat obrnil glavo v tisto stran, kjer je visela stara slika Matere božje (Mater admirabilis) in kako z nekim nemirom išče od tam pomoči v iskreni molitvi. Menda je slutil nekaj hudega ter prosil Marijo pomoči.

Ko so zdravniki umili mrtvo truplo nadvojvoda, so našli krog vratu zlato verižico s škapulirsko svetinjico Matere božje in s svetinjico sv. Antona.

Poslednje besede.

Po prvem strelu se je vrgla vojvodinja čez svojega soproga in ga objela; hotela ga je kriti s svojim telesom proti sovražnikom. Franc Ferdinand je zašepetal: »Zofija, ostani ti živa za otroke.« To so bile njegove zadnje besede. Ta trenutek je krogla prestrelila tudi vojvodinjo, ki je takoj izgubila zavest ter

ni več spregovorila. V tem hipu je zgrabil naš bogoslovec Pušić napadalca za tilnik, drugače bi gotovo še streljal na druge, ki so sedeli v vozu.

Ob mrtvaškem odru.

Redovnice hčere božje ljubezni so umile vojvodinjo, potem pa jo djale na mrtvaški oder. Stal sem zraven in gledal, kako so položile sestre pokojnico v rakev. Bila je videti tako lepa kakor da je še živa; spavala je s sladkim nasmehom. Le ustnice so bile bolj blede. Prestolonaslednik je imel poteze nespremenjene; le vsled izgube krvi je bilo lice upadlo. Konak so zastražili vojski, mene so pa pustili neovirano ven in noter.

Slovo mojih dijakov.

Občinstvo ni smelo v konak. Ojačil sem se in šel prosit barona Rumerskircha, naj dovoli vsaj zastopstvu mojih dijakov, da se poslovijo od naše ljubljene zaščitnice. Posrečilo se mi je. Krog 40 dijakov, članov Marijinih družb, je smelo k mrtvememu prestolonasledniku in premili njegovi soprogi, preden so zaprli rakvi. Plakaje in ihteč smo se poslavljali od njiju, ki smo ju ljubili tako otroško vdano.

Dvorna dama grofica Lanjus pristopi in mi izroči lepo manštranco in zavitek svetih podob; vojvodinja jih je bila že prej pripravila za odhodni dar.

Poslednja pot.

Včeraj, v ponedeljek, na praznik svetih apostolov ob 6. uri zvečer smo spremili mrtvaški voz iz konaka na kolodvor Bistrik. Strašna pot! S hrepenenjem in ljubeznijo je nastopila visoka dvojica svojo pot v Bosno in zdaj tak povratek! Preden se je odpeljal vlak, pristopi k meni komornik vojvodinje baron dr. Morsey ter mi izroči v imenu visoke gospe 1000 kron za naš Mladinski dom. To je bil poslednji pozdrav njenim bosenskim varovancem. Pripravila ga je še v zdravib urah za odhod.

Z Bogom, plemenita mučenca sarajevska, ki sta v Bosni prelila svojo kri za katoliško Avstrijo!

30. junija 1914.

O. Ant. Puntigam S. J.

Cerkveni razgled

Po svetu.

Sedanji avstrijski prestolonaslednik Karel Franc Jožef je tudi skrbno vzgojen ter ima skrbno, krščansko živečo mater. Poročen je z zgledno-dobro princeso **Cito Parmsko**, ki bo torej bodoča avstrijska cesarica.

Prvoobhajanci pri sv. očetu. Dne 16. maja se je poklonilo sv. očetu Piju X. 12.000 rimskih otrok, ki so letos prvič prejeli sv. obhajilo. Sveti oče so jih po prijaznem nagovoru blagoslovili.

Prvo sv. obhajilo na kraljevem dvoru. Letos je prejel prvo sv. obhajilo španski prestolonaslednik princ asturski, dasi je šele sedem let star. Obnašal se je pri slovesnostih tako lepo, da je vse ganilo, ki so bili navzoči.

Ob ustoličenju novega solnograjskega nadškofa dr. Kaltnerja, dne 5. julija, je imel slavnostni govor eksccelencia dr. M. Napotnik, mari-borski knezoškof.

Dve katoliški škofiji bodo ustanovili v Srbiji: v Belgradu in Skoplju. Nadškofa in škofa bo imenoval naravnost papež; vladi bodo poprej kandidate predložili, da se doseže sporazumljenje. Srbija ustanovi pri Vatikanu tudi poslaništvo. To so glavne točke konkordata (cerkvene pogodbe) med Vatikanom in Srbijo, ki je bil v Rimu podpisan dne 24. junija.

Šel je. Rimske občinske volitve so pokazale, da se tudi trezni Italijani hočejo otresti frama-sonskega jarma. Mož, ki je hotel igrati v Rimu protipapeža (to je žid Nathan), je dobil skoraj najmanj glasov; z največjim številom je pa pro-drž knez don Prospero Colonna, ki mu je geslo: »Boj rdeči (socialnodemokratski) in zeleni (frama-sonski) zastavi!« Nathan, ki bi bil najraje cerkev sv. Petra izpremenil v kasarno mestne policije, je doigral.

Katoličani v Nemčiji imajo letos svoj običajni katoliški shod v Münstru. Za veliki spredvod je oglašanih že čez 50.000 mož. Za duhovnike, ki bodo prišli na shod, je pripravljenih 110 oltarjev, da bodo mogli opraviti sv. maše.

Svetniški proces. Dne 21. aprila t. l. so pričeli pri škofijstvu v mestu Passau razpravo o svetniški zadevi bavarskega kapucinskega brata Konrada (ro.j Parzham), ki je umrl 21. aprila leta 1894. v sluhu svetosti v samostanu Sv. Ana (Altötting). Dne 2. junija je pasavski škof razglasil, naj pošljejo vsi prebivalci ondote škofije,

ki imajo kake podatke (pisma, zapiske, podobe, nanašajoče se na omenjenega redovnega brata), dotične stvari škofijski pisarni.

Po domovini.

† **Senjski škof.** Dne 2. julija je umrl vsled pljučnice senjski škof Rok Vučić v starosti 64 let. Senjska škofija je sosednja ljubljanski. Reka na primer je v senjski škofiji.

Imenovanje. Vojni superior Rihtarić v Zagrebu je od sv. očeta Pija X. imenovan za papeževega hišnega prelata.

Duhovske spremembe v ljubljanski škofiji: Imenovani so gg.: Ignacij Nadrah, uršulinski spiritual v Škofji Loki, za stolnega kanonika cesarske ustanove v Ljubljani; Karol Čerin, župnik na Bohinjski Beli, za uršulinskega spirituala v Škofji Loki; dr. Josip Demšar, profesor na kn. šk. gimnaziji v Šent Vidu, za veroučitelja na c. kr. učiteljišču v Ljubljani; Andrej Plečnik, c. kr. realčni profesor v Idriji, za veroučitelja na c. kr. realki v Ljubljani; dr. Jakob Kotnik, kaplan v Kranju, za veroučitelja na c. kr. državni gimnaziji v Kranju; Josip Hartman, župnik v Blagovici, za excurrendo upravitelja v Šent Ožbaltu. — **Podeljena** je župnija Šmarije g. Francu Pešču, župniku na Krki, Motnik g. Francu Dimniku, župniku v Begunjah pri Cirknici — **Umješčen** je bil 1. julija 1914 g. Ivan Rihar, prefekt v zavodu sv. Stanislava, na župnijo Gora pri Sodražici. — **V pokoj stopi** 1. avgusta g. Janez Piskar, župnik v Šent Ožbaltu, in se preseli v Škofjo Loko. — **Višje redove**, subdijakonat 12. julija, dijakonat 14. julija, prezbiterijat 16. julija 1914, so prejeli četrtoletniki: Franc Rupnik, Maksimilijan Stanonik, Franc Sušnik, Anton Zalokar; tretjeletniki: Anton Anžič, Janez Dežela, Janez Platiša, Ferdinand Prebil, Janez Sadar, Josip Stupica, Janez Vavpetič, Janez Vindišar; frančiškana fr. Angelik Tominec, fr. Benjamin Petritsch. Samo prezbiterijat so prejeli 16. julija: fr. Jan. Robert Ullmann, kartuzijan iz Pletrij, fr. Engelbert Klasinc in fr. Solan Cimerman, frančiškana.

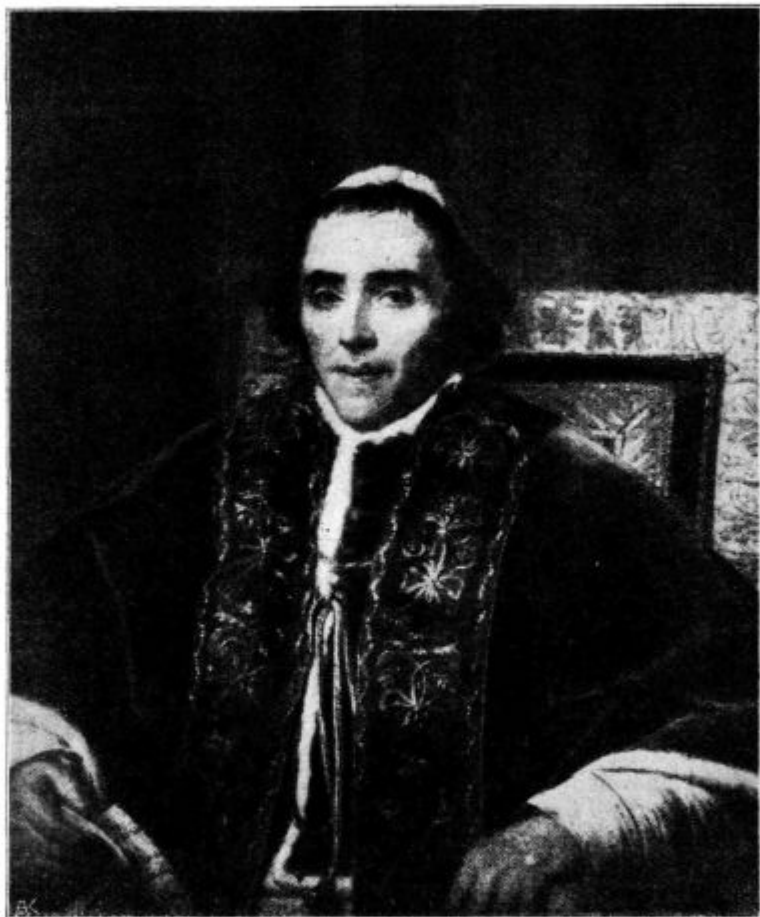
Novomašniki goriške nadškofije so prejeli zakrament sv. mašniškega posvečenja 5. in 10. julija, in sicer sledeči gospodje: Vinko Aljančič iz Kovorja pri Trziču; Božo Milanovič iz Kringe (opravi prvo sv. mašo 19. julija istotam); Josip Jug iz Gorice (prva sv. maša 12. julija na Pla-

cuti); Štefan Pajntar z Bukovega (prva sv. maša 12. julija istotam); Štefan Podbršček iz Deskel (prva sv. maša 12. julija ravnotam); Ciril Sedej iz Cerkna (prva sv. maša 11. julija v knezonadškofijski kapeli); Pavel Jelovčan iz Javorjev nad škofjo Loko (prva sv. maša 12. julija ravnotam); o. Mavricij Teraš, kapucin (prva sv. maša 26. julija v Sevnici); o. Viktorin Fürst, kapucin (prva sv. maša 2. avgusta pri Sv. Križu na Murskem polju).

Devici Mariji na Humcu, podružnica župnije št. Ilj ob Dravi; Petrič o. Benjamin, O. S. F. (iz Ljubljane) dne 26. julija pri Sv. Juriju na Strmcu. lija istotam); Milan Kuret iz Gorice (prva sveta maša v Dekanih 19. julija); Jakob Mejak iz Mokronoga na Dolenjskem (prva sv. maša 12. julija ravnotam); Virgilio Šček iz Trsta (prva sveta maša na Blejskem otoku 9. julija).

Koroško. Prvo sveto mašo so letos darovali naslednji gg. (vsi tretjeletniki): Gril Pavel dne

Papež Pij VII.

Vladal pred sto leti, bil jetnik Napoleonov, vpostavil jezuitski red, vpeljal praznik Marije Pomočnice.

Evharistični shod v Ljubljani. Dne 6. avgusta bodo imeli duhovniki častivci presv. Reš. Telesa evharistični shod z raznimi posvetovanji in s skupno pobožnostjo presv. Evharistije.

Novomašniki tržaške škofije so prejeli mašniško posvečenje 5., 6., 7. julija, in sicer čč. gg.: Josip Kocjan iz Bazovice (prva sv. maša 12. ju-

9. avgusta v Vovbrah; Kuhlink Ivan dne 26. julija v Doberlivesi; Mlinar Anton dne 26. julija v Smihelu pri Pliberku; Muri Ignacij dne 19. julija na Jezerskem; Sadolšek Ivan dne 19. julija v Železni Kapli; Vornik Matej dne 19. julija pri

Korošci in novi škof celovški. »Mir« je objavil dne 11. julija lep članek, ki v njem koroški

Slovenci uveljavljajo svoje pravične zahteve glede imenovanja prihodnjega škofa. Najmanjša zahteva, ki jo mora vpoštevati cerkvena in svetna oblast je ta, da mora naslednik dr. Kaltnerja znati slovenskemu ljudstvu božjo besedo oznanjevati tudi v slovenskem jeziku. Čujte! Od onega časa, odkar je večina koroških Slovencev v krški škofiji, to je od leta 1859., so bili vsi štirje škofi Nemci. Od teh je znal samo prvi, to je knezoškof Wiery s l o v e n s k i. Od l. 1882. so se morali koroški Slovenci zadovoljiti s škofi, ki niso znali slovenski. Ne vemo, če bi Nemci v enakem slučaju tako potrpeali kot Slovenci... Škofje so vendar neposredni in prvotni pastirji vernikov in morajo izvrševati svoj poklic tudi v tem, da oznanjajo božjo besedo. To je opetovano izraženo v odlokih cerkvenih zborov. Z ozirom na to bi na Koroškem ne smel prevzeti škofovske časti in odgovornosti noben duhovnik, ki ne zna tudi slovenski, četudi bi mu to dostojanstvo ponudili. Torej: Bodoči škof naj bi pridigoval tudi slovenskemu ljudstvu ter ga navduševal za vero, mir in nedolžnost!

Izpolnjena želja. V Belatincu na Ogrskem je pretekli mesec pel novo mašo ondotni ogrski Slovenec P. Blaž Baligač iz reda sv. Frančiška. Njegovi materi, ki je leta in leta prosila: »Gospod, samo njega naj vidim pred oltarjem, potem rada takoj umrjem,« se je ta želja uresničila. Bila je cel dan nove maše izredno dobre volje, a na večer je nenadoma padla v nezavest. Slavnost nove sv. maše se je kmalu nato končala s smrtjo novomašnikove matere, ki je v naročju svojega sina mirno izdihnila.

Leskovec pri Ptuj. Dne 11. maja so grmeli topiči, ko so pripeljali vozniki na sedmerih vozovih nove orgle. Dne 5. julija je bil zopet dan veselja za nas, ker so ta dan preč. gosp. dekan iz Zavrč, Jožef Kralj, blagoslovili orgle in nato razložili in v zgledih pokazali namen orgel in petja pri božji službi in vobče v človeškem življenju. — Na jesen dobimo pa 6 novih barvanih oken, katere je naročil neki dobrotnik za 2000 K.

Poljaki naj nam bodo v zgled. Čitala sem v »Bogoljubu«, kako se slabo priklonijo mladenke M. dr. pred sv. Rešnjim Telesom. Vzemimo si v zgled, kako se tukaj priklonijo: z glavo se dotaknejo tal ali pa tla poljubijo, ko pridejo v cerkev, pa večinoma vsi, ne samo ženske, ampak tudi moški. Tukaj je videti več moških v cerkvi kakor žensk. V mestu stanuje skoraj več ko polovico židov, pa zelo lepo je, ko se sreča na cesti kristjana, pozdravi pohvaljen bodi Jezus Kristus. Skoraj vsi se tako pozdravljajo. Zakaj pri nas ne pride to v navado?

Slovenka iz Przemisla v Galiciji.

STOLETNICA OO. JEZUITOV.

Z okrožnico z dne 23. januarja 1914 je sveti oče Pij X. ob priliki stoletnice družbe Jezusove dovolil sledeče odpustke:

1. Popolni odpustek dobi enkrat, kdor v teku štirih dni (4., 5., 6. ali 7. avgusta) prejme sv. zakramente, obiše kako cerkev ali kapelo družbe Jezusove (v Ljubljani kapelo sv. Jožefa na Elizabetni cesti 9) in tam moli po namenu sv. očeta.

2. Nepopolni odpustek sedmih let in 7 kvadragen dobi vsak dan (t. j. 4., 5., 6. in 7. avgusta) enkrat, kdor obiše kako jezuitsko cerkev ali kapelo in tam moli po namenu svetega očeta.

Marijine družbe.

Ukve na Koroškem. Kakor se je poročalo v 3. številki »Bogoljuba«, se je nameravala ustanoviti v tukajšnji župniji dekliska Marijina družba; prvi sprejem se je imel vršiti dne 21. junija na god sv. Alojzija. A kdo bi si mislil, da se bodo naši verski in narodni nasprotniki zbal — deklet, seveda združenih pod zastavo Marijino, a nikakor ne na — plesišču. Ker se domači gospod župnik predrzne ustanoviti v »nemških« Ukvah za slovenska dekleta Marijino družbo, ki jih odvrča od plesa in grešnih nevarnosti, zato je padel v veliko nemilost vseh gostilničarjev, ki so skrpali zvito in lažnivo pritožbo ter jo poslali na vse instance, da bi ga takoj prestavili kam na Kranjsko ali na Češko, sicer postanejo Ukve — versko in narodno zavedne. Toda vkljub vsemu nasprotstvu po zaslugi g. P. Jan. Pristova iz družbe Jezusove, ki je ob tridnevnicu pred sv. Alojzijem dekleta še enkrat za Marijino družbo ognjevitno navduševal, se bode vršil gotovo prvi sprejem na praznik Vnebovzvetja D. M. Da bi se še odprle oči, dokler ne bo prepozno, nekaterim zaslepljenim materam, ki rajši pustijo svoje hčere na ples, ker mislijo, da bi se drugače ne mogle omožiti, kakor pa v Marijino družbo! Ako bodo še zanaprej »Bogoljuba« pridno prebirale, ki prihaja k nam v 12 izvodih — za naše razmere veliko število — potem se tudi polagoma ne samo pri nas, ampak v slovenskih župnijah kanalske doline sploh prebije ledina.

Gornja Radgona. Na Vnebohodu je priredila tukajšnja mladeniška Marijina družba božjo pot k Mariji Snežni na Velki. Ob pol 10. uri je imel č. g. vod. A. Veranič pridigo in sv. mašo, pri kateri je pel moški zbor Marijinih družbenikov-izletnikov pod vodstvom organista P. Potočnika. Po skupnem obedu ob pol 2. uri je bil slovesen odhod. Za slovo nam je č. gosp. župnik Lah od Snežne povedal nekaj lepih besedi. Potem smo

se podali v slovesni procesiji moleč in pevajoč proti domu. Nazaj grede smo še obiskali sv. Ano na Kremerju in se potem razšli. Izletnikov nas je bilo okrog sedemdeset. Tudi vreme je bilo krasno. Dal Bog, da bi se šentpeterska Marijina družba vedno lepše razvijala in bila ponos celi župniji!

Svibno. Binkoštni pondeljek, 1. junija, smo praznovali desetletnico obstanka dekliške Marijine družbe. Prihitali so k nam ta dan vlč. gosp. župnik iz Dol, ki so nas prvič sprejeli pred desetimi leti. Zjutraj smo imele skupno sv. obhajilo, popoldne so nam v lepem govoru priporočali ljubezen do Marije in stanovitnost do konca. Nato so sprejeli deset deklic v Marijino družbo. Tukaj nekoliko podatkov tekom njenega desetletnega obstanka: 23. maja 1904 je bilo sprejetih 39; od teh jih je še danes 14. 21 se jih je omožilo, ena je šla k usmiljenkam, 8 umrlo, 16 izključenih, 13 prostovoljno izstopilo, izmed teh so tri zopet nazaj pristopile, 7 jih je prestopilo v druge Marijine družbe. Danes šteje družba 66 članic. Mesečnih shodov je imela družba tekom deset let 113.

Iz Podzemlja. Naša župnija leži ob bregovih bistre Kulpe in ima največ ravnine v Belikrajini. Dasi ima dovolj pogojev za življenje, vendar se ljudstvo izseljuje in ga je amerikanizem že nekoliko spridil, kar se opaža na moški mladini, ki kaže svojo versko mlačnost zlasti od nedeljah in svetkih med službo božjo. Treba je zato poštenega duhovnega berila in katoliških časopisov, le vne me manjka za čitanje in požrtvovalnosti za naročila. Marijina družba ima svoje redne mesečne sestanke, na katerih se priporoča pogosto prejetanje sv. zakramentov, kar naj bi posebno naše sosede Hrvatke navajalo k posnemanju in tudi v naši župniji ogrelo versko mlačnost nekaterih faranov, ki se najbolj kaže v zapuščenosti in že razpadajoči podružnici sv. Marjete v Borštu. Ali se bomo res pustili nekaj tako verni Belikranjci osramotiti pred svetom, da ne maramo najpotrebnejšega skupaj spraviti za popravo te lepe cerkvice in je nevarnost, da se nam bo kmalu razsula? Dragi Podzemeljci, pokazimo toliko gorečnosti za čast božjo, da popravimo to cerkvico, zlasti zdaj, ko prihaja z novo železnico vedno več tujcev v lepo Belokrajino. Da nam prihod tujcev ne spridi preveč našega poštenega ljudstva, zato je treba pravočasno razširiti katoliško časopisje, za kar se mora zlasti zavzeti Marijina družba in razširiti svoje glasilo »Bogoljuba«, ki bi se moral čitati v vsaki hiši kakor tudi nanovo oživiljene, razširjene in dolenjskemu kmetu posebno primerno pisane in urejevalne »Dolenjske Novice«, ki bi morale postati našemu kmetu »druga pratika«. Koliko lepih sadežev za kuhinjo in za na mizo pridela naša župnija, ki pa se ne rabijo prav, ker so

naša dekleta in mlade gospodinje v gospodinjstvu premalo izvežbane; zato se je pri sestankih večkrat poudarjalo, kako potrebno bi bilo pogosto obiskovanje gospodinjske šole v Šmihelu od Marijinih družbenic, ker bi dobra kuhinja v hiši vplivala tudi na zastopnost in medsebojno ljubezen, ker po navadi pride veliko jeze, nevolje in kletve moževe na rovaš slabe kuhinje in neuke kuharice, ki daje povod mnogim preprirom v hiši.

Štrukljeva vas. Malo, prav malo se bere v »Bogoljubu« o Štrukljevi vasi, ko je vendar tako fletkano pri nas, kakor že samo ime pove. V majniku smo imeli šmarnice, kajpada. Pa kakšne! Pač bi ne delale sramote niti ljubljanski stolnici. Najprvo smo zapeli celo vrsto lepih Marijinih pesmi. Da ne znamo peti po notah, ampak kar tako, se razume samo ob sebi, pa vseeno je petje pri nas prav lepo. Nato je molila ena izmed deklet rožni venec in potem zapela lavretanske litanije. Prav lahko se ponašamo, da takega navdušenja za čiščenje Matere božje in za petje ni blizu naokoli. Zaključili smo šmarnice zopet s kakšno lepo Marijino pesmico. — Koncem majnika je priromala v našo Štrukljevo vas tudi bela žena s svojo koso in vzela seboj Marijinega družbenika Franceta Štrukelj. Par dni pred svojo smrtjo je odšel v Ljubljano v bolnišnico, kjer je truden težav tega življenja mirno zaspal v Gospodu dne 28. majnika. Naj v miru počiva! (Pa bi nam vendar povedali, kje je ta srečna Štrukljeva vas! Ur.)

Ljubno, Savinjska dolina. Dne 24. maja je obhajala tukajšnja Marijina družba, katera šteje nad sto družbenic in družbenikov, slavnosten sprejem novih udov. Zjutraj ob 6. uri so imeli prečastiti gospod župnik ginljivo, globoko k srcu segajočo pridigo. Marsikatero oko se je rosilo. Po sv. maši je bilo skupno sv. obhajilo ter sprejem 21 družbenic in enega fanta. Bog daj, da bi lepi zgled tega vrlega mladeniča našel veliko posnemovalcev! K temu lepemu napredku se imamo zahvaliti našemu nad vse čislane mu voditelju g. župniku Jožef Dekortiju, ki tako požrtvovalno podpirajo Marijino družbo. Bog jim plati! Družbenka.

Sv. Jernej pri Konjicah (Štajarsko). Ni še poteklo leto, odkar obstoji Marijina družba, in že imamo svojo zastavo. Krasno delo čč. šolskih sester v Mariboru. Milostljivi gospod arhidiakon iz Konjic so nam jo 1. junija blagoslovili. Za to lepo slovesnost nas je počastila s svojim obiskom dekliška Marijina družba iz Loč s svojim č. g. voditeljem. Da bi bile res dobre hčere Marijine ter, kakor je na zastavinem traku napis, dospele vse po Mariji k Jezusu!

Krka pri Zatičini. Dne 20. majnika je nebeški ženin k sebi vzel svojo nevesto Ano Turk iz Znojil, staro še ne 18 let. Ker je bila tako zvesta

naročnica in bralka »Bogoljuba«, naj ji tudi »Bogoljub« ohrani te vrstice v mal spomin. Bila je ena najboljših, najpridnejših in najzvestejših članic Marijine družbe. V slabi tovarišiji je ni nikdar nihče videl, pač pa je bila v prostih urah najrajši v tihi samoti in brala dobre i: koristne knjige, zlasti še »Bogoljuba«. Z vso močjo nedolžnega srca je ljubila prečisto Devico Marijo in zato je bila tudi tako zvesto vdana njeni družbi. Zlasti v hudi bolezni je bila vsem Marijinim otrokom prelepi vzor otroško vdanega in trdnega zaupanja v vsemogočno pomoč Marijino. Tako zaupno in goreče se ji je priporočala, da Marija gotovo ni mogla neuslišanih pustiti njenih prošenj. Marijina družba ji je priredila lep pogreb. Bog nam daj veliko tako vzornih mladenk, kakor je bila pokojna Anica!

Marijina družba na Dobrovi pri Ljubljani ima zaznamovati letos štiri dogodke: 1. Okolu novega leta je dal gosp. vodnik članicam pismeno nalogo z naslovom: »Kaj ni v redu v naši družbi?« — 2. V aprilu je bila Jerica Vrhovec iz Šujice št. 5 v Gradcu preoblečena kot usmiljena sestra. — 3. Začetkom maja je družba romala na Žalostno goro pri Mokronogu, od tam v Št. Rupert in na Veselo goro. — 4. Od 20. do 24. maja je imela družba duhovne vaje, ki jih je vodil o. Janez Pristov D. J. Vsak dan sta bila po dva govora, ob koncu skupno sv. obhajilo in papežev blagoslov. Kljub lepemu vremenu, ki je dekleta vabilo na delo, so pridno prihajale k govorom.

Mokronog. Članic v Marijini družbi je sedaj 78. Precej se jih je pomožilo, nekaj pa tudi že izbrisalo. Do sedaj imamo tri odseke, in sicer: Evharistični odsek za olepšanje cerkve, treznostni odsek in zadostilni odsek. Vsak dan pristopita s svetinjo na prsih dve članici k zadostilnemu sv. obhajilu. V kratkem upamo ustanoviti še odsek za pospeševanje petja. Shod, oziroma krasen govor imamo vsak mesec. Bog plačaj tisočero preskrbnemu preč. g. voditelju njegov veliki trud in daj mnogo uspeha! O veliki noči je bilo pri procesiji posebno lepo videti prvokrat okoli 30 članic oblečenih v narodni noši. — Imamo tudi Marijin vrtec, ki se redno udeležuje shodov in odlikuje posebno s tem, da prejema pogosto sv. zakramente in moli po vsaki nedeljski in prazniški sv. maši lavretanske litanije, da se ne drenja med odraslimi iz cerkve. Želeti bi le še bilo, da jih pristopi tudi iz trga kaj več v Marijino družbo.

Vurberg. Dne 24. maja so imeli gosp. dr. Lukman iz Maribora nauk za Marijino družbo. V svojem krasnem govoru so nas posebno spodbujali k stanovitnosti. Nato so sprejeli nanovo v družbo 12 mladih deklet in 9 fantov. Sedaj je v družbi 160 deklet, fantov pa 97. Shode imamo vsak mesec, včasih v cerkvi, včasih pa v stari šoli, kjer se bolj po domače pomenimo. Leto

mesca decembra bomo obhajali desetletnico družbe. Pod vodstvom preč. g. Alojzija Kokelja je družba skozi deset let lepo procvitala. Odpravil se je v župniji veliki uničevalec mladine — ples.

Spominjajte se umrlih!

Uršula Žagar, Sostro, 23. junija.

Marija Lamovšek, Loka-Zidanimost, 28. junija.

Marija Štrucelj, Marija Nazaret, 6. julija.

Ana Jamšek, Dole pri Litiji, 7. julija.

Gizela Golouh, Trbovlje, 10. julija.

Iz Idrije. Upošteva je velike koristi praktičnega pouka je v Idriji ustanovil c. kr. erar gospodinjstvo šolo za otroškim vrtcem pod vodstvom redovnic-uršulink, ki pa sta, kar je obsebi umevno, v prvi vrsti namenjena rudarskim družinam. Vendar bi zavod tudi s tem omejenim delokrogom mnogo koristil, ako bi imel stalno bodočnost; ker se pa lahko zgodi, da erar danes ali jutri radi neugodnih razmer ali drugih ozirov šolo opusti in bi bila mladina brez pouka, se je ustanovilo **Društvo za zgradbo uršulinskega samostana z internatom za gospodinjstvo šolo v Idriji**, kojega namen je, podpirati stremljenje našega erarja na ta način, da se da šoli z ustanovitvijo samostana stalna bodočnost, obenem pa se šolski delokrog tako razširi, da bo šola tudi zasebnikom, oziroma njih hčerkam v Idriji in izven Idrije dostopna. Blago, nesebično namero tega društva lahko vsak spozna, veliko korist za Idrijo in njeno okolico pa tudi, in res imamo med drugimi že dva dobrotnika, ki sta nam svoja posestva pod jako ugodnimi pogoji naklonila ter tako pomagala postaviti jedro in temelj bodoči zgradbi. Seveda pa pot do uresničenja ne bo kratka; treba bo mnogo vztrajnosti in doslednega dela, zato bo pa tudi uspeh ob sklepu našega truda tem večji in častnejši. Opogumnjeni z dosedanjim rezultatom, — društvo ina že mnogo udov, veliko priličnih podpornikov ter uživa simpatije vseh merodajnih oseb, — smo prepričani, da v doglednem času dosežemo svoj cilj, ki nam bo v zadoščenje za naš trud, Idriji in celemu okraju pa v veliko čast in korist. Prepričani, da tudi Vaše blagorodje našo namero odobrava, si usojamo poslati pričujoči oklic z iskreno prošnjo, da blagovolite društvo podpirati in ga med svojci in znanci priporočati, in to tem lažje, ker so doneski tako določeni, da se tudi najskromnejši prispevek hvaležno upošteva. Prispevki in darila naj se blagovolijo društvu poslati potom priložene položnice ali pa naravnost blagajniku g. Iv. Tušar, c. kr. rudn. kontrolor v p. v Idriji.

Vrh nad Rovtami. Gotovo ni nič posebnega, ako povemo, da smo letos imeli šmarnice vsak dan. A za naše krajevne razmere, ko je večina

hiš od farne cerkve oddaljena eno uro, je pa to veliko. V juniju smo pa častili presv. Srce Jezusovo; v ta namen smo pred leti kupili velik in lep kip Jezusovega Srca. Na binkoštni ponedeljek smo začeli lepo pobožnost, ki jo hočemo nadaljevati cel mesec. Domala so sedaj že vse šolske deklice v Marijinim vrtcu. Na binkoštno nedeljo je bilo 15 dečkov sprejetih v vrtec. Tako sedaj šteje v naši majhni fari Marijina družba 50 deklic in Marijin vrtec tudi 50 šolaric. Vsak mesec sta dve sv. maši za M. d. Dekleta M. d. pogostoma prejemajo sv. obhajilo; v majniku so nekatere skoro vsak dan prejele Gospoda. Pridno prihajajo v cerkev in lepo glasno molijo. Z ustanovitvijo Marijine družbe za mladeniče pa kar ne gre; nobeden se noče oglasiti. Sedaj si bomo pomagali z Marijinim vrtcem in upamo, da bodo oni, ki so stopili v M. v., tudi pozneje postali člani M. d. Na belo nedeljo smo imeli romarski shod, a nagajalo nam je slabo vreme. Bogoslovec g. Urh nam je govoril pri shodu ob 10. tako ognjevitno in prepričevalno, da so še možje govorili, da jih je njegov govor pretresel. Popoldne je g. Urh govoril tudi dekletom M. d. in jih tako vnel za češčenje Matere božje, da se je po govoru takoj oglasilo devet deklet za M. d. Pri nas so bile vpisane v M. d. tudi dekleta iz bližnjega Zavraca, a ker so ondi dobili mladega in gorečega gospoda, so od nas izstopile in v kratkem dobí Zavrac svojo Marijino družbo. Kake velike koristi so M. d., spozna, kdor zasleduje življenje v fari. Prej tako razvito poboževanje preneha, mlačni ljudje se vnamejo za češčenje Matere božje, pogostoma se prejema sv. obhajilo, ljudje se bolj udeležujejo popoldanske službe božje, Gospoda v Najsv. zakramentu vneto časte — sploh versko življenje se povzdigne in fara prenovi.

Gorje pri Podkloštru. (S plesišča v smrt.) Binkoštni ponedeljek so v Zilski Bistrici rajali. Šla je tja tudi Pinterčeva Mena iz Gorij, se parkrat zavrtela, potem pa hitela domov, ker je čutila, da ji ni nekaj prav. Doma se je še preoblekla, nesla k sosedu »čirtaha«, kjer se je zgrudila in umrla. Pokojnica, stara 19 let, je bila edin otrok staršev, ki so v težki bolezni izgubili edino oporo. Kdaj bodo tudi Zilani spregledali in dali slovo za telo in dušo škodljivemu plesu!

Dobre knjige.

»Zločin v Sarajevu.« Pod tem naslovom je v Ljubljani izšla 63 strani obsegajoča knjižica, okrašena z mnogimi lepimi slikami. Tekst, to je opis atentata in Fran Ferdinandov življenjepis je razdeljen v kratke pregledne odstavke. Papir je fin, tisk krasen. Cena 70 vinarjev; finejša izdaja

1 krono. Knjižica je v resnici vredna, da se čim-najbolj razširi.

»Ljubitelj krščanske umetnosti.« Izdaja spomeniški svet lavantinske škofije. Urejujejo dr. Avguštin Stegenšek, profesor bogoslovja. Izhaja štirikrat na leto in stane 4 K. — Pred nami je 1. zvezek tega lista, ki obsega 44 strani in ima 37 slik. Iz tega lista je povzeta tudi naša današnja slika Marije Pomočnice na Brezjah. List bodi vsem izobražencem toplo priporočen.

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Mladenič za zdravje in stanovitnost. — M. D. za zdravje in potrpežljivost. — Mladenič, potrjen k vojakom, za stanovitnost. — M. D. za večjo ljubezen do Jezusa in Marije ter za zdravje. — Neka že dolgo bolna oseba za zdravje. — Zdravje dobrih staršev. — Jako potrebna duhovnja. — Važna zadeva v neki vasi. — Sv. misijona ponovitev v neki fari. — Spreobrnitev grešnika, da bi se povrnil h gorečemu in vzornemu življenju. — Na revmatizmu bolno dekle. — Neka hiša za mir in zdravje. — Mož za spreobrnjenje in za odvrnjenje sovražnikov. — Mladenič v Ameriki. — Za povrnitev neke izgube. — Marijina hči za spreobrnitev matere in brata v neki zadevi, za zdravje in milost božjo sebi in svojim. — Marijina hči za svojega brata, za milost Sv. Duha in pravo spoznanje. — Neka oseba zoper hude skušnjave. — Mož, oče dveh otrok, da bi se povrnil v domovino. — Neka oseba za stanovitnost v neki zelo važni zadevi. — Marijina hči za čistost, potrpežljivost in vredno sprejemanje sv. zakramentov. — Brat, ki je vdan grešnemu življenju. — Dve družini, ki sta zašli na kriva pota. — Mladenič za stanovitnost. — Neka oseba za zdravje; mater, brata in za odvrnitev nesreč pri živini. — Marijina hči priporoča dve sestri in brata, ki živé v tujini, da bi ne zašli.

ZAHVALE.

L. P., Mariji za uslišano prošnjo. — Rozalija Rode in Frančiška Virant, sv. Družini za uslišano prošnjo po opravljeni devetdnevnici. — Antonija Pušnik, sv. Luciji in Antonu Martinu Slomšku za vrnjeno zdravje na očeh po opravljeni devetdnevnici. — M. Grandovec, Materi božji in sv. Jožefu za pomoč v dušni in telesni potrebi. — M. E. sv. Antonu Padovanskemu in sv. Jožefu za srečen izid neke zadeve po opravljeni pobožnosti 13 torkov. — J. S. presv. Srcu Jezusovemu in Mariji:emu ter sv. Antonu za pomoč v hudih duševnih bojih. — Marijina hči božjemu Srcu Jezusovemu in Mariji, majnikovi Kraljici za srčni mir. — Marija Dremšak sv. Jožefu za vrnjeno zdravje po opravljeni devetdnevnici.

— Neka Marijina hči in tretjerednica sv. Antonu Padovanskemu za vrnjeno zdravje. — Mladenka Brezmadežni in sv. Antonu za srečno rešitev brata iz velike nesreče.

Darovi.

Darovi za cerkev sv. Jožefa. Ga. Alojzija Pollak 100 K. — Ivana Virk 50 K. — Jožefa Čebtron 20 K. — M. Hlebs, Marija Appej, M. Hulanec in Vikt. Fric po 10 K. — Z Vojščice 52 K. — Janko Dolžan nabral 8 K 36 vin. — Vlč. g. Lesar Jan., Jos. Trnjar in J. Zaplotnik po 5 K. — Več neimenovanih skupaj 320 K.

Detinstvo. Dor. Bidovec 2 K.

Za apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Neimenovan iz Sevnice 5 K; F. Lesjak 15 K, župnija Škofja Loka 320 K; župnija Ajdovec 17 K 70 vin.; Ribnica 35 K; župnija Slavina 56 K 20 vin.; župnija Javorje nad Škofjo Loko 31 K 20 vin. Drugi prispevki so navedeni v letnem poročilu »Kraljestvo božje na Vzhodu«.

VII. izkaz darov armade sv. križa za sveto deželo: Marija Jernejec 10 K; Florijan Rahle, Celje, 15 K; Marija Bukovec, Topol, 8 K 50 vin.; Helena Šajn, Knežak, 18 K 90 vin.; Ana Mihelič, Ljubljana, 60 K; Marija Slana, Ptuj, 8 K 40 vin.; Franca Pernovšek, Griže, 54 K 40 vin.; Neža Mohorič, Davča, 22 K 70 vin.; Marija Bevc, Kamna Gorica, 10 K 10 vin.; Ivan Furlan, Postojna, 3 K 60 vin.; Ter. Jakše, Razdrto, 9 K 40 vin.; Jakob Čemažar, Šmarje, 4 K 08 vin.; Ivana Valenčič, Šmihel, 85 K 80 vin.; Jera Štibernik, Dobrunje, 25 K 40 vin.; Neža Križnar, Ljubljana, 49 K 42 vin.; Ivana Goričan, Lancja vas, 27 K 60 vin.; Marija Bajt, Cerkno, 15 K; Marija Strahovnik, Velenje, 40 K; Ter. Čerček, Slivje, 13 K; Jož. Koren, Topolščica, 18 K 10 vin.; Neža Žurman, Ljubljana, 132 K 18 vin.; Franca Slavec, Knežak, 29 K 66 vin.; Zofija Wetzl, Mitlova, 6 K 70 vin.; Ivan Baloh, Zagorje, 12 K; Marija Strgar, Volče, 4 K 60 vin.; Marija Kolšek, Kamenče, 44 K; Urša Hudoklin, Št. Jernej, 6 K; Jakob Kržič, Šmarata, 30 K; Josip Rogelj, Kostanjevica, 55 K; Cec. Anžur, Vevče, 17 K; Dobravec Marija, Černuče, 7 K 10 vin.; Ivan Močnik, Rečica, 6 K 15 vin.; Erjavec Marjeta, Bratonci, 65 K; Ivana Poljanec, Idrija, 15 K; Greg. Potokar, Bočna, 46 K; »Bogoljub«, 4 K.

Izkaz pôl za opeko. (Dalje): 70. pola Jozefa Dimnik 10 K; 71. pola Martinčič Al. 10 K; 72. p. šme Mar. Ježica, 10 K; 73. in 74. p. gdč. Ažman, Ljubljana, 20 K; 75. p. Hel. Stare 5 K; 76. p. gdč. R. Miklavčič 10 K; 77. in 78. p.

neimen., Vrhnika, 20 K; 79. p. M. N., Vrhnika, 10 K; 80., 81., 82. p. Franc. Rihar, Verd, 30 K; 83. p. možje, žene, fantje, dekleta z Vrhniko 10 K; 84. p. Fr. Nadlišek, Vrhnika, 10 K; 85., 86., 87., 88. p. dekliška Marijina družba Žabnica pri Škof. Loki 38 K 50 vin.; 89., 90., 91. p. M. C., Godovič, 26 K 50 vin.; 92. in 93. p. Marijina družba, Kostanjevica, 20 K; 94., 95., 96. p. III. divizija V. in VI. šole v zavodih sv. Stanislava v št. Vidu 30 K; 97., 98., 99., 100. p. č. g. kaplan Oberster, Iv. Gabr, Iv. Arko, Herm. Kandoni v dekliški Mar. družbi v Sodražici 40 K; 101. p. č. g. žup. Jožef Ocepek, Dobovec, 3 K 60 vin.; 102., 103., 104., 105. p. Marijina družba Grad, Bled, 40 K; 106., 107., 108., 108. b) p. č. g. župnik Vilman, Jož. Markošek, Mar. Praprotnik, Roz. Vidic, Ljubno, 31 K 20 vin.; 109. p. dekliška Mar. družba Dol pri Ljubljani 10 K; 110. p. Mlinar Mar., Špitalič, 5 K 20 vin.; iz Trsta: 111., 112., 113., 114., 115., 116. p. Mar. Tudor, Urš. Berce, 117. p. Pavla Mestek in M. Primožič, 118. p. Fr. Šturm in Mar. Gabrič, 119. p. Krist. Novič, 120. p. Simončič Ana, 121. p. Ivanka Gombač, 122. p. Karla Trost, 123. p. Iv. Pregarc, 124. p. Mar. Bervar; 125., 126. 127., 128. p. č. g. P. Zajc, katehet, Škofja Loka, 40 K; 129., 130., 131. p. Iv. Kašič, Trst, 30 K; 132. p. č. g. župnik Jak. Ogrizek, Lom, 10 K, 133. p. Ana Soklič, Mar. druž., Lom, 10 K; 134. p. Ivana Likon, Postojna, 10 K; 135. in 136. p. dekl. Marijina družba Poljane pri Škofji Loki 20 K;

(Dalje.)

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Na nekatera vprašanja. Kolodvorski misijon ni nikaka služba, ampak postransko opravilo, ki ga iz ljubezni do bližnjega opravljajo poštvalne osebe v prostih urah. — V izkazu Marijinih družb v zadnji številki naj se število udov pri II. in III. vnanji uršulinski družbi zamenja. — Tudi danes je moralo počakati precej dopisov, nekaj zahval in mnogo darov.

Lurško romanje. Pravite, da naj se »Bogoljub« kaj izjavi o takozvanem »narodnem« romanju v Lurd, kakorkoli že: za ali zoper. — Odgovor: Zoper romanje ne moremo nič reči, ker vsakdo ima pravico romanje prirediti, če le ljudi dobi za to. Za romanje pa zato nismo nič pisali, ker se do zadnjega časa ni nikdo na »Bogoljuba« obrnil. Šele pred par dnevi so prišli do našega urednika s prošnjo, naj on vstopi v odbor za romanje. A mi podjetništvo premalo poznamo, da bi se mogli zadnji trenutek zanje angažirati. Sami zatrjujejo, da je dobro. Torej prepuščamo vsakemu svobodo: Kogar veseli, naj gre in mi mu želimo srečno potovanje!

15. **Sobota. Veliki šmaren.** Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 6. dan; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; spovednik more mesto obiska v bratovski cerkvi določiti kako drugo dobro delo; c) udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; d) udom rožnovenske bratovščine v katerikoli cerkvi; e) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje in žalostne Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; f) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; g) udom bratovščine prečistega Srca Marijinega; h) udom družbe krščanskih družin; i) Marijinim družbam; j) udom bratovščine za uboge duše v vicah; k) tretjerednikom. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

16. **Nedelja. Sv. Rok.** Popolni odpustek tretjerednikom v redovni cerkvi; kjer te ni, pa v farni cerkvi.

23. **Nedelja. Marijino sedmero veselje in prečisto Srce.** Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 6. dan; b) tretjerednikom. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

25. **Torek. Sv. Ludovik, kralj.** Tretjerednikom popolni odpustek in vesoljna odveza.

28. **Petek. Sv. Avguštin.** Popolni odpustek onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

30. **Nedelja, zadnja v mescu. Angelska.** Popolni odpustek: a) tretjerednikom kakor 16. dan; b) vsem, ki trikrat na teden z drugimi molijo sv. rožni venec; c) udom »Dejanja sv. Detinstva«.

Darovi.

Za dobre namene. G. Pšunder, Ptuj, 20 K.

Za kruh sv. Antona. Mar. Kramberger 5 K.

Za misijone. Ant. Rzar 2 K; Doroteja Bidovec, Goriče, 20 K.

Za najpotrebnejše slovanske misijone. Neim. dobrotnica iz Bohinjske Srednje vasi ???

Za vsakdanji kruh. Neimenovana iz Šoštanja 50 kron.

Za balkanske misijone. Anton in Lucija Šini-
goj v Gorici zbrala 41 K; neimenovana iz Ajdov-
ščine po č. g. župniku J. Rejcu 80 K; Marijina
družba v Čemšeniku za junij 10 K 84 vin.; dekli-
ška Marijina družba v Šmihelu pri Šoštanju 100
kron; Kotar 1 K; ga. M. Kurnik 4 K 80 vin. in
2 zavoja obleke; gdčna. R. Miklavčič zbrala 12 K
70 vin.; Katarina Dular zbrala 23 K; dekliška
Marijina družba v frančiškanski župniji 12 K
28 vin.; gdčna. Pavla Drnovšek zbrala 7 K 90 v.;
Jozefa Urbajs v Hrastniku zbrala 21 K 64 vin.;
J. Jarc zbrala 5 K; N. Turk 2 K 80 vin.; E. Kav-
čič zbrala 7 K 40 vin.; M. Šiberl zbrala 30 K; M.
Ressler zbrala 6 K; R. Završan zbrala 17 K; ga.
A. Goričan zbrala 29 K 65 vin.; gdčna. Klemenc
zbrala 22 K 60 vin.; J. Hostnik zbral 4 K 60 vin.;

gdčna. J. Kačar zbrala 5 K; M. Srnak zbrala 50
kron; M. Kostanjevac zbral 73 K 30 vin. neime-
novan 100 K.

Za bolgarske reveže. F. Lesjak, Maribor, 5
kron; Mici Leščak, Gorica, 8 K.

Za bolgarske misijone. G. župnik J. Potokar
12 K; g. župnik F. Zbašnik 10 K; župnija Mav-
čiče 92 K 80 vin.; Helena Erman, Širje, 50 K;
župnik Lavrič, Breznica, 10 K; Kusmova Metka
20 K; g. župnik V. Poljanec 10 K.

Za bosenske novomašnike. Frančiška Host-
nik 200 K; po g. župniku J. Barletu 100 K.

Za sirote v Odrinu. M. Kaplan 3 K.

Misijon.

Hčerke iz dobrih rodbin, ki žutijo v sebi poklic za redorni-
štvo in se hočejo posvetiti vzgoji revnih otrok in misijon-
skemu delu v tu- in inozemstvu, se sprejmo v 633

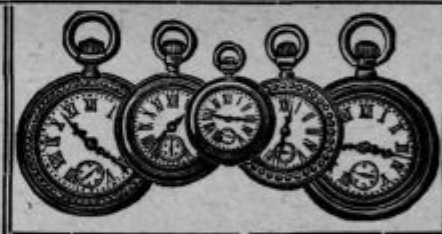
samostan Srca Jezusovega

(Herz-Jesu-Kloster)

Dunaj XXI. Leopoldinerstrasse 123.

Steckenpferd - lilično mlečno milo

je slejkoprej neobhodno potrebno za racionalno
negovanje kože in lepote. — Vsaki dan pohvalnice.
Dobl se povsod à 80 vinarjev.

3 letno jamstvo. Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Največja eksportna tvrdka

F. ČUDEN

Ljubljana 130. Prešernova ulica 1.

☞ Krščanska tvrdka. ☞

Ako hočete dobro in poceni kupiti zlatnino, ure,
uhane prstane, verižice itd. in z blagom tudi za-
dovoljni biti, potem se obrnite na prvo eksportno
domačo tvrdko.

Prepričate se lahko, ako mi pošljete Vaš
naslov, nakar Vam pošljem svoj ilustriran

cenik brezplačno.

Nizke cene!

Nizke cene!

Marija Alešovec

Ljubljana, Poljanska cesta št. 15.

se priporoča preč. duhovščini za izdelovanje vsakovrstnega perila ter jamči za dobro blago in točno postrežbo. Izdeluje tudi vsakovrstno cerkveno perilo iz najboljšega češkega in moravskega platna po najugodnejši ceni. 2044

OSTANKI!

3 m sukna za kompletno moško obleko . . . K 14.—
4 in pol m modnega blaga za žensko obleko „ 12.50
40 m ostankov za obleke, bluže in perilo . . . „ 20 —
20 m „ „ „ „ „ „ „ „ „ 10 —
1 kos alpske tkanine (23 m) „ „ „ „ „ „ „ 12.—
1 „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 14.—
pošilja poštno obratno po povzetju tkalnica Alojzij Križek, Siltova p. Jilemnici (Starkenbach) Češko.

SAMO K 10.—

stane v prvi gorenjski razpošiljalnici

IVAN SAVNIK, Kranj 164

4 in pol metra volnenega blaga poljubne barve za eno fino žensko obleko, dalje
1 zelo fini robec za na glavo,
3 lepi žepni robci iz šifona,
2 para močnih ženskih nogavic,
1 svilnat pas in še več drugih različnih stvari za povrb. 1587

Ista množina še boljše vrste . . . K 15.—
„ „ „ „ „ „ „ „ „ . . . K 20.—

Ne zamudite te ugodne prilike!

SOLIDNO DOMAČE PODJETJE!

Velikanski uspeh!

Največje zanimanje.

Znamke koles, po katerih se najbolj povprašuje in so najbolj priljubljene, so neizpodbojno:

najboljše kolo v monarhiji, 1160

KOSMOS KOLO

dobro in ceno ljudsko kolo.

Oesterr. Waffenfabriks-Gesellschaft in Steyr.

ceniki zastonj in franko pri zastopnikih: Ivan Jax in sin, Ljubljana. — Ign. Suligoj, Sv. Lucija ob Soči. — M. Šbill, Mokronog. — Fr. Kenda, Novo mesto. — A. Gatsch, Kostanjevica. — F. Tschinkel, Kočevje.

2 darili

prejme vsak naročnik 5 kg zavoja žitne kave za K 4.— franko povsod

zastonj

od staro renomirane tvrdke Josef Stumpf, tovarna žitne kave Slotov n. L., Češko. Pri naročbi 6 zavojev naenkrat 7. zavoj ali lepi predmeti zastonj. Tisoči priznanj! Prospekti zastonj in franko.

3420

Na vse prijatelje

dobre kave!

Ste pokusili kavo z kavinim pridatkom :Franck: ? Dobite na mizo čvrstejši ter barvovitejši zvretek. — :Franck: iz zagrebške tovarne je le pravi z kavinim mlinčkom.

Največja češka tovrsta za nakupovanje cenega posteljnega perja!

1 kg novega, **sivega**, skubljenega, dobrega **gosjega perja** 2 K; 1 kg boljše-
šega 2-40 K, **polbelega** 2-80 K, **belega** 4 K, **belega** skubljenega 5-10 K, 1 kg
izredno finega **snežobelega**, skubljenega 6-40 K in 8-K; 1 kg **sivega puha**
6 K in 7 K; 1 kg **belega puha** 10 K; najfinejši **prsní puh** 12 K. — Pri 5 kg
se pošlje franko. — **Dovršene postelje** bogato napolnjene, iz zelo gostega,
jako trpežnega, rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinblaga, 1 **pernica**

180 cm dolga, 116 cm široka, z **dvema blazinama**, vsaka 80 cm dolga in 58 cm široka, napolnjena z lepim,
mehkimračjim **perjem** 16 K, z izredno finim **polpuhom** 20 K, z najfinejšim sivim **puhom** 24 K;
posamezne pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; **blazine** 3 K, 3-50 K, 4 K. — Pošilja proti povzetju od 12 K
više franko. **S. BENISCH v Dešenici 766 Sumava, Češko.** — Zamenjava in frankovrnitev dopuščena,
2354 za neugajajoče se vrne denar. — Ceniki na zahtevo zastoj in franko.

Podpirajte gorske tkalce, rokodelce!

Naročite za poskušnjo naše poštene blago, čudovite trpežnosti in ostanete naš verni odjemalec!

23 m kanafasa za povlake, 78 cm šir., z rdeč. ali modrimi progami, stalne barve in trpežno, samo	1969	K 10-60
Isto, 118 cm široko, 1 kos 12 m		" 9-30
23 m fine rumburske tkanine za srajce		" 12-
23 m bele fine tkanine za srajce „Iris“		" 11-50
18 m ceštra za 4 srajce, močno blago		" 8-60
1 ducat belih lanenih damašk. brisač št. 7		" 6-50
50 m zavoj krasnih, stalnobarvnih ostančkov 3-15 m dolgih, močnih in trpežnih, platna, ceštra, kanafasa, delena itd., vrsta 0 K 20-;		vrsta I K 25-; vrsta II K 31-; Močni zimski ostančki, vrsta 0 K 24-; vrsta I K 28-; vrsta II K 38-

Po povzetju pošilja **KRSČANSKA GORSKA TKAL- LINERIA SPY št. 63 I ORLIŠ-NICA KE GORE (Češko).** Neugajajoče se zamenja ali pa se vrne denar nazaj.

Ostanke

blaga za go-
spode in
dame

kakor tudi **šlezjskega platna ter perilnega blaga**, ki so se nakupili tekom sezone, od-
dajam sedaj po globoko znižani ceni. Izrežite naslednji kupon in ga popišite s svojim na-
slavom ter odpošljite na **razpošiljalno sukna Franc. Smid, Jägerndorf, Avstr. Slezija št. 211**, ali pa se obrnite na to tvrdko potom dopisnice. Prejeli boste brezplačno in ne da bi vas kdo silil k nakupu, izredno bogato iz-
biro vzorcev.

Vzorci so iz sedanje sezone, niso nikako staro preležano blago, marveč vseskozi najmo-
dernejši prvovrstni izdelki. 2030

Razpošiljalnici sukna Franc. Smid, Jägerndorf št. 211.

Pošljite mi brezplačno in brez siljenja k nakupu **vzorce ostančkov Vaše zaloge** od nižje navedenih predmetov. (Nezazeljeno naj se prečrta.)

a) blago za moško obleko:

1. najfin. kakovosti	6. za obleke iz lodna	10. blaga za hlače
2. srednje "	7. za dežne plašč	iz bombaževine
3. cene "	8. za hlače	(manšeter, fus- tian itd.)
4. za površnike	9. blaga za zimsko	11. angl. jahot. hlače
5. za salone, chleke	suknje	

b) blago za modne telovnike:

c) blago za damske kostume:

d) blago za perilo in bluže (ceštr, saten, vojle itd.):

e) platnine in bombaževine (šifona, platna vseh vrst, oksforda, kanafasa, inleta, gradla za modroce, cvilha za slavnice itd.):

f) naglavnih in žepnih robcev:

g) posteljnih odelj, namiznih prtov in brisač, preprog za divane itd.

Ime .....

Stan .....

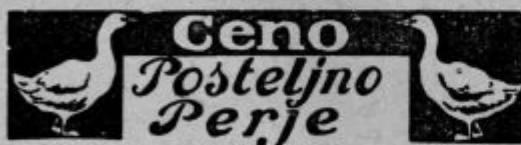
Rivališče .....

Dežela ..... Zad. pošta .....

Za 25 naslovov zasebnikov (razun krojačev in trgovcev z blagom) pošljem zastoj lep reklamen predmet. Posebej treba označiti naslove, katerim naj se pošlje drugojezični prospekt. Imen pošiljateljcev ne izdamo.

Izvolite izrezati in event. prihraniti za poznejšo naročbo.

Izvolite izrezati in event. prihraniti za poznejšo naročbo.

1 kg sivega skubljenega K 2-, boljše-
ga K 2-40, pol belega
prima K 2-80, belega K 4-, finega mehkega puha K 6-,
prvovrstnega K 7-, 8- in 9-60. Sivega puha K 6-, 7-,
belega finega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg naprej franko.

Dovršene, napolnjene postelje

iz gostega, trpežnega, rdečega, modrega, rumenega ali be-
lega inlet (nanking) blaga, 1 **pernica** 180 cm dolga, 120 cm
široka, z dvema vzglavnica, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm
široka, zadostno napolnjena z novim sivim, pnaštim in
trpežnim posteljnim perjem, K 16, s polpuhom K 20, s puh
perjem K 24. Posamezne pernice K 10, 12, 14, 16. Posamezne
vzglavnice K 3, 3-50, 4. Pernice 200x140 cm velike K 13, 15,
18, 20. Vzglavnice 90x70 cm velike K 4-50, 5, 5-50. Spod. per-
nice iz najboljšega gradla za postelje 190x116 cm velike
K 13 in 15 razpošilja od 10 K dalje franko proti povzetju ali
naprej vplačila

MAKS BERGER, Dešenica št. 198/4, Češki les.

Nikak riziko, ker se zamenjava dovoli ali denar vrne. 2460
Bogati ilustrirani ceniki vsega posteljnega blaga zastoj.

Getzemani in Golgata.

Šola ponižnosti, pokorščine in ljubezni do smrti. Premišljevanja in molitve v čast bridkega trpljenja in smrti našega Gospoda Jezusa Kristusa. — Po nemški izdaji priredil Fr. Ks. Steržaj. Cena platno, rdeča obreza K 2·60; šagrin, zlata obreza K 3·60.

Kdor bo pridno prebiral ta pretresujoča premišljevanja o Gospodovem trpljenju, bo deležen velike duhovne milosti. Ob resnih dnevih sv. postnega časa, posebno pa ob urah preizkušnje, ko občutimo najbolj bridkost in resnobo človeškega življenja, bomo vzeli v roko to knjigo z neko sladko tolažbo v srcu in črpali bomo iz nje uteho, katero bi med svetom zastonj iskali. Premišljevanja so tako lepa in koristna, da bomo našli v njih vedno nove misli; čim večkrat jih bomo brali, tem ljubša nam bodo. Knjiga ima pri vsej svoji obširnosti priročno žepno obliko in ob koncu popoln molitvenik.

Tolažba dušam v vicah.

Molitvenik s premišljevanji o vicah. Priredil župnik Fr. Bleiweis. Cena: rdeča obreza K 1·20, zlata obreza K 2—, šagrin zlata obreza K 2·60.

Bog hoče, da pomagamo ubogim dušam v vicah, do katerih nas veže krščanska ljubezen do bližnjega, ki niti s smrtjo ne neha. Bog bo stoteren plačnik za vsako delo krščanskega usmiljenja. Zato sezimo po tem molitveniku, ki ima tako vzvišen in blag namen pomagati trpečim bratom v vicah.

Marija, kraljica src.

Nauk blaženega Grinjona Montfortskega o pravi pobožnosti do Matere božje. Rdeča obreza K 1·60, fina šagrin zlata obreza K 2·40.

To zlato knjigo naj si nabavi vsak, komur je na tem, da Marijo prav časti in se obvaruje napačne pobožnosti, ki je pogubila že mnogo duš. Molitvenik ima prekrasno vsebino in bo navdal bralca s posebnim sladkim in tolažbe polnim otroškim zaupanjem do Marije. Za člane Marijinih družb ni lepšega berila, kakor je ta zlata knjiga.

Pot k Bogu.

Molitvenik za odrasle.

Cena za vezan izvod z rdečo obrezo K 1·20, z zlato obrezo K 1·60, fina vezava upogljive platnice K 2·80, fino vatirane platnice K 3—.

Med molitveniki, namenjenimi za splošno porabo, je ta najpriporočljivejši in najpopolnejši. Ker se naslanja skozi in skozi na „cerkveni molitvenik“ in „večno življenje“, se ta molitvenik najbolj strinja z molitvami, ki jih predpisuje za najrazličnejše prilike sveta cerkev. Odlikuje se tudi glede na zunanjo obliko in krasne vezave.

Molite, bratje!

Molitvenik, povzet deloma iz spisov arskega župnika blaženega Janeza M. Vianeja.

Cena za vezan izvod z rdečo obrezo K 1·20, z zlato obrezo K 1·80, fin šagrin zlata obreza K 2·40.

Ta molitvenik se odlikuje z velikim tiskom in je namenjen posebno slabovidnim. Pri vsem tem ima pa zelo lepo zunanjo opremo, priročno obliko in je tako tenak, da ga spraviš v vsak žep, ne da bi te količkaj oviral.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.